

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

8. kontor

28. maj 2003

FVM nr. 060

AKTUELT NOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11.-13. juni 2003

1. Forslag til Rådets forordninger om reformen af den fælles landbrugspolitik
KOM dok. (2003) 23 endelig
Vedtagelse

Side 3

2. Forslag til Rådets forordning om forvaltning af fiskeriindsatsen, for så vidt angår visse fiskerizoner og visse fiskeressourcer i EF, og om ændring af forordning (EØF) nr. 2847/93 (Vestlige farvande)
KOM dok. (2002) 739 endelig
Vedtagelse

Side 22

3. Forslag til Rådets direktiv om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge og om ændring af direktiv 92/46/EØF
KOM dok. (2002) 736 endelig
Politisk enighed/Vedtagelse

Side 23

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om røgaromaer, som anvendes eller er bestemt til anvendelse i eller på fødevarer.
KOM dok. (2002) 400 endelig
Vedtagelse (a-pkt)

Side 30

5. Forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs tiltrædelse af Codex Alimentarius-Kommissionen
KOM dok. (2001) 287 endelig
Vedtagelse (a-pkt.)

Side 34

6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 999/2001 for så vidt angår udvidelse af perioden med overgangsforanstaltninger
KOM dok. (2003) 103
Vedtagelse (a-pkt.)
Side 37
7. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1255/97, hvad angår anvendelse af mellemstationer
KOM dok. (2002) 414 endelig
Vedtagelse (a-pkt.)
Side 39
8. Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/68/EØF med hensyn til styrkelse af kontrollen med transport af får og geder
KOM dok. (2002) 504 endelig
Vedtagelse (a-pkt.)
Side 41
-

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) DEN 11.-13. JUNI 2003

1. Forslag til Rådets forordninger om reformen af den fælles landbrugspolitik KOM dok. (2003) 23 endelig

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 15. maj 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM dok. (2003) 23 af 21. januar 2003 fremsendt forslag til Rådet om reform af den fælles landbrugspolitik. Forslagene er oversendt til Rådet den 22. januar 2003.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Det Europæiske Råd traf med Agenda 2000 i 1999 i Berlin beslutning om den finansielle ramme samt om en reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2000-2006, idet Kommissionen samtidig blev anmodet om at udarbejde en midtvejsevaluering i 2002. Kommissionen fremsendte ved KOM (2002) 394 af 10. juli 2002 en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik.

Kommissionen anfører i forslagene til reform af den fælles landbrugspolitik, at det er nødvendigt at gå videre end blot en midtvejsevaluering af den fælles landbrugspolitik for at leve op til målsætningerne om et Bæredygtigt Landbrug og Udvikling af Landdistrikterne og pga. den ramme for udgifterne til landbruget, der blev fastlagt på Det Europæiske Råd i 2002 i Bruxelles. Det er i følge Kommissionen nødvendigt med et klart perspektiv for den fremtidige udvikling af den fælles landbrugspolitik. Som det allerede blev indikeret i midtvejsevalueringen, er det derfor nødvendigt med yderligere reformtiltag, der kan

- forbedre EU's landbrugs konkurrenceevne ved blandt andet at gøre intervention alene til et sikkerhedsnet
- fremme et mere markedsorienteret og bæredygtigt landbrug ved at indføre en afkoblet bedriftsstøtte
- sikre en bedre balance mellem støtten og styrke landdistriktsudviklingen gennem modulation og udvidelse af de nuværende instrumenter i landdistriktspolitikken med henblik på fremme af fødevarekvalitet, opfyldelse af standarder og forbedring af dyrevelfærd.

Cross compliance

Udbetalingen af den afkoblede støtte samt anden direkte støtte skal ske på betingelse af, at en række EU-bestemmelser inden for miljø, dyrevelfærd, fødevarerikkerhedsstandarder (såvel folkesundhed som dyre- og plantesundhed) samt arbejdsmiljø og -sikkerhed overholdes. I et bilag til forordningen fremgår de direktiver og forordninger, hvori reglerne findes samt de præcise artikelhenvisninger, som kræves overholdt af landmændene. Det drejer sig om bestemmelser i i alt 38 direktiver/forordninger, som hører under flere ministeriers ressort i Danmark.

Endvidere vil udbetalingen være betinget af "god landbrugsmæssig stand". Der er i forslaget udarbejdet en EU-ramme for "god landbrugsmæssig stand", som koncentrerer sig om jordens beskaffenhed, idet det derudover i øvrigt er medlemsstaterne, som skal fastsætte den nærmere definition af begrebet "god landbrugsmæssig stand". Endelig skal medlemsstaterne sikre, at vedvarende græsarealer forbliver vedvarende græsarealer.

De obligatoriske regler, der skal overholdes af landmanden som betingelse for at opnå støtten vedrører således både den dyrkede og den udyrkede jord.

Hvis ovennævnte regler om cross compliance ikke overholdes, reduceres eller fortabes støtten i forhold til, hvor graverende den manglende overholdelse har været, omfanget, varigheden og eventuel gentagelse. Hvis der er tale om uagtsomme overtrædelser foreslås det, at sanktionen ikke skal overskride 10 % af støtten. Sanktionen kan øges til 20 % i gentagelsestilfælde. En forsætlig overtrædelse skal som minimum medføre 50 % reduktion af støtten og eventuelt tab af hele støtten i et eller flere år.

Beløbet, som fremkommer ved anvendelse af cross compliance skal tilbageføres til landbrugsbudgettet (søjle I) – dog kan medlemsstaterne beholde 20 % af beløbet som kompensation for udgifterne ved opkrævningen.

Degressivitet og modulation

Kommissionen foreslår degressivitet af den direkte støtte med virkning fra produktionsåret 2006, således at den omhandlede støtte optjenes i 2006 og udbetales i regnskabsåret 2007, hvor en ny aftaleperiode begynder i medfør af budgetaftalen fra Det Europæiske Råd i Bruxelles i 2002. Der foreslås en sats for degressivitet stigende fra 1 % i 2006 til 19 % i 2012. Det fremgår af forslaget fra Kommissionen, at stort set alle direkte støtteudbetalinger omfattes af degressivitet.

Kommissionen foreslår, at en andel af proventet skal overføres til landdistriktspolitikken (modulation). Det vil sige fra 1 % i regnskabsåret 2007 stigende til 6 % i regnskabsårene 2012 og 2013. De resterende midler skal anvendes i søjle I til at dække fremtidige markedsbehov. Eksempelvis agter Kommissionen senere i 2003 at fremsætte reformforslag for sukker, olivenolie, bomuld og tobak - og sandsynligvis frugt og grøntsager og vin. Degressivitet og modulation vil ikke gælde for de nye medlemsstater, førend indfasningen af de direkte betalinger er nået op på det normale EU-niveau.

Støttebeløb under 5.000 € kompenseres fuldt ud med en udligningsstøtte. Støttebeløb mellem 5.000 € og 50.000 € kompenseres med en udligningsstøtte på halvdelen dog reduceret med den del, der overføres til landdistriktpolitikken. Dvs. 1 % i produktionsåret 2006 stigende til 6 % i 2011 og 2012. Støttebeløb over 50.000 € kompenseres ikke. Det vil med andre ord sige, at støttebeløb under 5.000 € fritages for degressivitet, støttebeløb mellem 5.000 og 50.000 € udsættes for en reduceret degressivitet og støttebeløb over 50.000 € rammes af fuld degressivitet.

Satser for degressivitet og modulation (Hertil kommer en national reserve på max. 1%)

Intervaller/årstal	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
- 5.000 €	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
5.000 € - 50.000 €	1,0%	3,0%	7,5%	9,0%	10,5%	12,0%	12,5%
> 50.000 €	1,0%	4,0%	12,0%	14,0%	16,0%	18,0%	19,0%

Kommissionen forslår, at omfordelingen af midlerne til landdistriktpolitikken mellem medlemsstaterne sker efter følgende tre objektive kriterier:

- landbrugsareal
- beskæftigelse i landbrugssektoren
- BNP pr. indbygger i købekraft.

Kommissionen foreslår endelig, at både satsen for degressivitet samt den endelige omfordeling mellem medlemsstaterne af midlerne til landdistriktpolitikken skal fastlægges og kunne justeres i forvaltningskomitéregi. Det vil sige, at hvis der ikke er kvalificeret flertal imod forslaget, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Afkoblet støtte

Kommissionen foreslår at indføre en samlet afkoblet præmie pr. bedrift som indkomststøtte. Denne præmie skal baseres på historiske betalinger i 2000 til 2002. Beløbet skal imidlertid justeres og ajourføres for at tage højde for den fulde implementering af Agenda 2000 på fx oksekødsområdet samt de nu foreslåede reformer, hvor fx hektarstøtten øges. Hertil kommer, at kommende reformer (fx mælk, sukker, olivenolie og nogle former for frugt og grønt etc.) også vil blive inkluderet i den afkoblede støtte i takt med, at de gennemføres.

Udbetalingen af den afkoblede støtte vil være betinget af overholdelse af cross compliance-betingelserne, jf. afsnittet om cross compliance.

Den afkoblede støtte skal omfatte alle afgrøder, som indgår i hektarstøttesystemet (korn, durumhvede, oliefrø, proteinafgrøder, hørfrø og fibre, hampefibre, græsensilage og rotationsbrak) såvel som bælgplanter, kartoffelstivelse, oksekød, mælk, ris, tørret foder, markfrø og får.

For de omfattede produkter vil den nye støtteordning erstatte al eksisterende (eller nyligt introduceret) direkte støtte til producenterne – dog med en række undtagelser:

- Den nye høj kvalitetspræmie til durum hvede
- Den nye supplerende betaling til proteinafgrøder på 55,57 €/ha
- Den afgrødespecifikke støtte til ris
- Arealbetaling til nødder
- Støtte til energiafgrøder
- Afgrødespecifik støtte til kartoffelstivelse
- Støtte til tørret foder, som dog udfases over 4 år

Selvom det nye støttesystem ikke umiddelbart dækker alle sektorer, vil landmænd som modtager den nye afkoblede præmie have mulighed for at dyrke alle afgrøder på deres arealer inkl. de afgrøder, som stadig er dækket af en ikke-afkoblet støtte.

Den afkoblede støtte skal fastsættes først på bedriftsniveau og dernæst per hektar. Den eksakte beregning af den afkoblede støtte i de enkelte markedsordninger pr producent fremgår af et bilag til forslaget. Ved fastlæggelsen af den afkoblede støtte er der åbnet op for muligheden for at tage hensyn til særlige – dog afgrænsede – omstændigheder, som har påvirket den enkelte producents produktion i referenceperioden 2000-02 eller tidligere. Dette gælder blandt andet i tilfælde af udbrud af mund- og klovesyge eller lignende. Medlemslandene kan også tildele midler til landmænd, som har startet produktionen efter 31. december 2000, på baggrund af objektive kriterier. Til dette formål skal der etableres en national reserve med midler til udbetaling af afkoblet støtte. Af den afkoblede støtte i hvert land skal der allokeres maksimalt 1 % til denne reserve.

Støtten pr bedrift vil dernæst blive fordelt på de hektar jord, som er indgået i den produktion, hvorfra støtten i 2000-2002 er oppebåret. Det vil generelt sige, at der vil være knyttet en støtte til såvel jord i rotation som vedvarende græsarealer (dog undtagen arealer med frugt og grønt). Denne støtte pr hektar benævnes en betalingsrettighed, som vil kunne overføres til andre producenter indenfor de enkelte medlemsstater, eller rettigheden kan arves. Rettigheden kan sælges med eller uden jord. Hvis der derimod er tale om leje/bortforpagtning eller en lignende overførsel af støtterettigheden, skal der følge jord med.

Såfremt medlemslandene måtte ønske det, er der åbnet mulighed for, at betalingsrettigheden (støtte/ha) fastsættes på regionalt eller nationalt niveau i stedet for på bedriftsniveau.

Særlig afkoblet støtte

Producenter, som har modtaget kvæg- og fårepræmier i referenceperioden eller modtager præmie for malkekøer fra 2004 uden at have et areal, eller uden at der har været krav om at anmelde det foderareal, som disse dyr har brugt, skal have ret til en særlig støtterettighed, som ikke fordeles på jorden.

Det vil ikke være muligt at overdrage denne rettighed undtagen i forbindelse med arv. Dog kan en fåre- eller gedeavler overdrage rettigheden til en anden fåre/-gedeavler, som også har en sådan særlig støtterettighed.

Bedriftsrådgivning

Kommissionen foreslår, at hvert medlemsland i offentlig eller privat regi skal etablere et rådgivningssystem med fokus på forvaltningen af jorden og bedriften, således at reglerne for cross compliance opfyldes. Det vil være obligatorisk for professionelle landmænd at deltage i rådgivningen, mens det står andre frit for at deltage. Professionelle landmænd definerer Kommissionen som landmænd, der modtager mere end 15.000 € i direkte støtte pr år eller har en årlig omsætning på mere end 100.000 €. Systemet skal starte i 2005, hvor mindst 15 % af de professionelle skal deltage i systemet og modtage rådgivningen. De resterende producenter skal indføres i ordningen i løbet af de følgende 4 år. Der vil kunne opnås støtte under landdistriktsordningen til rådgivningsbesøg. Private udbydere af rådgivning kan komme på tale, men skal godkendes og myndighederne skal føre løbende kontrol med rådgivningsaktiviteterne. Såfremt en landmand ikke vil medvirke til rådgivningen eller i forbindelse hermed afgiver falske oplysninger, skal der ske en reduktion af eller udelukkelse fra den direkte støtte.

Markedsordningerne

Korn

Kommissionen foreslår en nedsættelse af interventionsprisen (med delvis kompensation), afskaffelse af de månedlige tillæg til interventionsprisen, afskaffelse af intervention for rug, afskaffelse af produktionsrestitutioner til stivelse, ændringer i importbeskyttelsen for hvede og byg samt afskaffelse af minimumsprisen for stivelseskartofler. Forordningen skal ifølge forslaget træde i kraft fra markedsåret 2004/2005 – dvs. fra 1. juli 2004.

Kommissionen foreslår en generel nedsættelse af interventionsprisen for korn med 5 % til 95,35 €/t (fra markedsåret 2004/2005), hvorved det samlede prisfald i forhold til situationen før 1999 bliver på 20 % som oprindeligt foreslået af Kommissionen ved Agenda 2000. Kompensationen sker ved, at hektarstøtten øges til 66 €/t fra 63 €/t. Hensigten med prisnedsættelsen er at holde priserne på Det Indre Marked på niveau med verdensmarkedspriserne for at undgå afhængighed af eksportstøtte og for at sikre at intervention alene bliver et sikkerhedsnet. Med det formål at forenkle forvaltningen af markedet, foreslås endvidere de månedlige tillæg til interventionsprisen fjernet.

Det Indre Marked for rug er præget af stor ubalance (store interventionslagre), idet rugen ikke kan finde afsætning, og enten må sælges til offentlig intervention eller eksporteres med meget høje eksportrestitutioner. Derfor foreslås interventionsordningen for rug fuldstændig afskaffet. Det er ensbetydende med, at der fra markedsåret 1. juli 2004 alene kan opkøbes blød hvede, durum hvede, byg, majs og sorghum til offentlig intervention. Der er dog som hidtil åbnet mulighed for at der, hvis markedssituationen gør det nødvendigt, kan træffes beslutning om særlige interventionsforanstaltninger.

Produktionsrestitutioner til stivelse (korn og kartofler) og visse afledte produkter vil blive afskaffet.

Efter indførelsen af importkontingenter med faste toldsats for hvede af lav/middel kvalitet samt for byg foreslår Kommissionen at tilpasse bestemmelserne vedrørende importbeskyttelsen. Forslaget indebærer, at henvisninger til de kornarter, hvor der er fastsat importkontingenter, fjernes fra de hidtidige bestemmelser om beregning af importtolden, idet disse kornarter nu er underlagt faste toldsats inden for og uden for importkontingenterne. For de øvrige kornarter forbliver den hidtidige beregning af importtolden den samme. Denne ordning gælder allerede midlertidigt efter to rådsafgørelser i december 2002. Desuden drøfter Rådet allerede et forslag om tilpasning af Rådets forordning nr. 1766/92 med henblik på at gøre ordningen permanent.

Kartoffelstivelse

Der ydes i dag direkte støtte til producenter af kartofler bestemt til stivelsesfremstilling. Støtten ydes for den mængde kartofler, der medgår til fremstillingen af et ton stivelse. Beløbet er fastsat til 110,54 €/t. Kommissionen foreslår, at halvdelen af støttebeløbet på (dvs. 55,27 €/t) inkluderes i den afkoblede støtte på basis af historiske leverancer til industrien. Den anden halvdel opretholdes som en afgrødespecifik betaling for stivelseskartofler. Desuden er der i dag fastsat en minimumspris for kartofler bestemt til fremstilling af kartoffelstivelse på 178,31 €/t. Kommissionen foreslår denne minimumspris afskaffet.

Durum hvede

For durum hvede foreslås det, at reducere den eksisterende specifikke støtte fra de nuværende 344,50 €/ha i traditionelle produktionsregioner til 250 €/ha. Disse betalinger vil i stedet blive inkluderet i den afkoblede støtte. Endvidere foreslås det at udfase den særlige støtte på 138,90 €/ha, som efter de nuværende regler ydes til andre regioner end de traditionelle produktionsregioner med en veletableret produktion af durum hvede over en treårig periode begyndende i 2004. For at fremme kvaliteten foreslås der samtidig indført en ny særlig præmie ved anvendelse til semulje og pastaproduktion. Præmien vil kunne ydes i traditionelle produktionsområder til landmænd, som anvender en vis mængde certificeret frø af bestemte sorter. Sorterne vil blive udvalgt med henblik på bedre at imødekomme krav til kvalitet fra forarbejdningsindustrien til semulje og pastaproduktion. Præmien, som ikke afkobles, foreslås fastsat til 40 €/ha inden for et maksimalt garantiareal svarende til det eksisterende for traditionelle produktionsområder.

Ris

For ris foreslår Kommissionen en nedsættelse af interventionsprisen (med kompensation), reduktion af garantiarealerne og indførelse af mulighed for privat oplagring. Hele ordningen skal ifølge forslaget træde i kraft fra markedsåret 2004/2005 – dvs. fra 1. september 2004.

Kommissionen foreslår en halvering af interventionsprisen i ét trin til en effektiv støttepris på 150 €/t for uafskallet ris fra markedsåret 2004/2005. Begrundelsen er, at rismarkedet uden indgreb, vil være totalt destabiliseret i slutningen af dette årti primært pga. effekterne af "Everything But Arms"-initiativet og forbrugernes præference for ris af indica-typen. For at stabilisere producenterens indkomst vil der blive ydet en kompensation for prisleddet, således at den eksisterende betaling til producenterne øges fra 52 €/t til 177 €/t. Heraf vil 102 €/t blive integreret i den afkoblede støtte,

mens de resterende 75 €/t ganget med et historisk referenceudbytte vil blive betalt som en afgrødespecifik støtte.

De nationale garantiarealer vil blive reduceret til niveauet for det gennemsnitlige dyrkede areal i årene 1999-2001 eller det nuværende garantiareal – idet det laveste finder anvendelse. Det er ensbetydende med et mindre garantiareal for alle producentlande med undtagelse af Spanien, dvs. Frankrig, Grækenland, Italien og Portugal. Sanktionerne ved overskridelse af garantiarealerne forbliver uændrede.

Der foreslås indført et system med privat oplagring, som udløses, når markedsprisen falder under den effektive støttepris (150 €/t). Niveauet for støtten til privat oplagring bestemmes efter forvaltningskomiteprocedure, og mængderne kan fastsættes efter licitation. Hvis markedsprisen falder under 120 €/t, kan der træffes foranstaltninger til offentlige opkøb af ris (intervention).

Importbeskyttelsen forbliver den samme som hidtil, men det præciseres i forslaget, at Kommissionen har mulighed for at åbne importkontingenter.

Tørret foder

I henhold til de gældende regler ydes der støtte på 68,83 € pr. tons til kunsttørret foder til en samlet produktionsmængde på 4.412.400 tons. Danmarks garantimængde er på 334.000 tons, medens den danske produktion i 2001/2002 kun var på 147.136 tons tørret foder. Til soltørret foder ydes en fast støtte på 38,64 €/t til en produktionsmængde på 443.500 tons. Støtten ydes til forarbejdningssomhederne.

Kommissionen har i sit forslag taget udgangspunkt i, at den nuværende støtte til tørret foder reelt fordeles 50/50 mellem producenter og industrien. Kommissionens foreslår, at støtten til producenterne integreres i den afkoblede støtte, medens støtten til industrien afvikles ved hjælp af en enhedsstøtte over 4 år med en lineær reduktion fra 33 €/t i 2004/05 til 8,25 €/t i 2007/08. De respektive nationale garantimængder for henholdsvis kunst- og soltørret foder vil blive slået sammen. Samtidig indføres en nedre grænse for det maksimale vandindhold i tørret foder på 11 %.

Støtten til tørret foder, som skal indgå i beregningen af den afkoblede støtte i Danmark, andrager i alt 5,424 mio. €. Dette beløb skal fordeles på basis af den mængde tørret foder, som er produceret på basis af leverancer fra landmanden. Arealet fastsættes på basis af de arealer, der i referenceperioden fremgår af de enkelte kontrakter.

Markfrø

Der ydes efter de gældende regler støtte pr. ton producerede frø af udvalgte frøsorter inden for en maksimal garantimængde. Kommissionen foreslår, at støtten til markfrø bliver integreret i den afkoblede støtte på baggrund af den enkelte landmands produktion af markfrø i referenceperioden.

Proteinafgrøder

Kommissionen foreslår, at det hidtidige tillæg til hektarstøtten til proteinafgrøder (ærter, bønner, lupiner m.m.) på 9,5 €/t opretholdes, idet den dog omdannes til en afgrødespecifik støtte på 55,57 €/ha, som ikke afkobles. Støtten ydes inden for et maksimalt garantiareal på 1,4 mio. ha.

Oliefrø

Ved Agenda 2000 blev støtten til oliefrø nedsat gradvist, således at den fra 2002/03 svarer til hektarstøtten for korn, dvs. 63 €/t. Kompensationen for prisfaldet på korn vil medføre en forhøjelse af støtten for oliefrø svarende til forhøjelsen for korn, dvs. 66 €/t. Oliefrø vil indgå i den afkoblede støtte sammen med de øvrige reformafgrøder.

Nødder

Til erstatning for de nuværende foranstaltninger foreslås et "flat rate" standardbeløb på 100 €/ha. Herudover foreslås det, at medlemslandene får mulighed for at give et nationalt tilskud på op til 109 €/ha, og således suppleres op til maksimalt 209 €/ha. i alt. Det foreslås, at det maksimale garantiareal fastsættes til 800.000 ha., som vil blive splittet op i nationale garantiarealer mellem medlemsstaterne. Arealbetalingerne bliver ikke en del af den afkoblede støtte.

Mælk- og mejeriprodukter

For mælk foreslås et prisfald på 28,3 % til 22,21 €/100 kg. Prisfaldet gennemføres i 5 etaper i perioden 1. juli 2004-2008. De reducerede priser gælder herefter, indtil Rådet træffer anden beslutning.

For produkterne smør og skummetmælkspulver foreslås en asymmetrisk reduktion af interventionspriserne. Interventionsprisen for smør foreslås nedsat med ca. 5x7 %, svarende til 34,8 % (fra nu 328,20 €/100 kg til 213,95 €/100 kg), mens interventionsprisen for skummetmælkspulver foreslås nedsat med 5x3,5 %, svarende til 17,4 % (fra 205,52 €/100 kg til 169,74 €/100 kg).

I forhold til priserne vedtaget under Agenda 2000 foreslås en uddybning med to yderligere prisnedsættelser, svarende til et samlet yderligere prisfald i målprisen for mælk på 11,3 %, og en kvoteudvidelse på 2 % samtidig med at starttidspunktet fremrykkes med 1 år fra 2005 til 2004. I Agenda 2000 er endvidere aftalt et lineært prisfald på 15 % gældende for både smør og skummetmælkspulver.

For smør foreslås, at opkøb til intervention begrænses til perioden 1. marts til 31. august i de medlemsstater, hvor markedsprisen ligger under 92 % af interventionsprisen. Opkøbsprisen er fastsat til 90 % af interventionsprisen, hvilket svarer til den nuværende effektive opkøbspris. Hvis mængden af smør tilbudt til intervention i perioden overstiger 30.000 t, kan Kommissionen suspendere opkøbet til fast pris. I dette tilfælde kan Kommissionen fortsætte med opkøb til intervention gennem licitation. Der er ikke fastsat nogen mindste opkøbspris for opkøb ved licitation.

Der ydes kompensation i form af en præmie og national konvolut for prisreduktionen beregnet på samme måde som i Agenda 2000. Niveauet for kompensationen er uændret i forhold til Agenda 2000. I takt med mælkeformen inkluderes kompensationen i den afkoblede støtte.

Kompensationen udbetales i forhold til producenternes kvote pr. 31. marts 2004. I modsætning til Agenda 2000 foretages, der ikke nogen årlig justering af præmieberegningen i forhold til den mælkekvote, som er til rådighed på bedriften den 31. marts i det pågældende kalenderår. Præmiebeløbet er 5,75 €/t mælkekvote det første år og gennemføres i 5 etaper i perioden 1. juli 2004-2008, hvor præmiebeløbet er 28,74 €/t mælkekvote i 2008. Hertil kommer beløbet i den nationale konvolut, som for Danmarks vedkommende det første år udgør 11,5 mio. € (svarende til 2,58 €/t) og forhøjes i 5 etaper i perioden 1. juli 2004-2008, hvor beløbet i den nationale konvolut i 2008 vil være 57,5 mio. €.

Mælkekvoteordningen foreslås forlænget fra 1. april 2008 til 31. marts 2015. De aftalte kvoteforhøjelser under Agenda 2000 fremrykkes med 1 år, således at den første forhøjelse af kvoterne gennemføres i kvoteåret 2004/05. Dernæst foreslås mælkekvoten forøget forholdsmæssigt i alle medlemsstater (EU-15) med i alt 2 % fordelt med 1 % i hvert af kvoteårene 2007/08 og 2008/09.

Oksekød

I forhold til Agenda 2000 er der ikke lagt op til ændringer af markedsordningen for oksekød i form af nye mindstepriser og udløsningspriser for privat oplagting og intervention. Derimod er den direkte støtte i oksekødssektoren omfattet af afkobling.

Braklægning

Det foreslås, at producenter, som p.t. har en udtagningsforpligtelse under hektarstøtteordningen fortsat vil være forpligtet til at braklægge 10 %, men i en tiårig periode, som betingelse for modtagelse af den afkoblede støtte. Økologiske producenter foreslås dog fritaget for braklægning. "Små producenter", som søger støtte til mindre end 20 ha, vil heller ikke være omfattet af braklægningsforpligtelsen. Det udtagne areal vil ikke kunne indgå i rotation, og skal dermed langtidsbraklægges fra 2004. Medlemsstaterne vil dog i helt særligt begrundede tilfælde og især af særlige miljømæssige årsager kunne tillade, at landmanden ændrer sine parceller, underlagt braklægningsforpligtelse på betingelse af, at antallet af hektarer og betingelserne for støtteberettigede arealer respekteres. Jorden skal opretholdes i god agronomisk stand.

Støtte til energiafgrøder

Kommissionen foreslår en ny støtte, en "CO₂-kredit" – til dyrkning af energiafgrøder. Støtteniveauet foreslås til 45 €/ha til energiafgrøder for et maksimalt garantiareal på 1,5 mio. hektar, og vil kun blive ydet til producenter, som har indgået kontrakt med en forarbejdningsvirksomhed, medmindre forarbejdningen foretages af landmanden selv på dennes ejendom. Støtten er ikke omfattet af afkobling. Den 31. december 2006 skal Kommissionen afgive en rapport til Rådet om implementeringen af støtteordningen, eventuelt ledsaget af forslag, som tager hensyn til implementeringen af EU's initiativ vedrørende biobrændstoffer. Forslaget skal ses i lyset af, at den nuværende ordning med adgang til at dyrke non food afgrøder på udtagne arealer fjernes.

Kontrol

De eksisterende bestemmelser om integreret kontrol videreføres stort set uændret, idet kontrollen dog skal fokusere mere på arealerne. På grund af introduktionen af den afkoblede støtte skal der dog udarbejdes nye supplerende regler.

Landdistriktspolitik

Kommissionen foreslår ændringer af Rådets forordning nr. 1257/1999 med henblik på en styrkelse af landdistriktspolitikken, idet der under landdistriktsprogrammet vil kunne ydes støtte til en række nye indsatsområder. De nye støtteområder retter sig mod landmændene og omfatter støtte til:

- opfyldelse af standarder,
- forbedring af fødevarekvalitet,
- forbedring af dyrevelfærd og
- etablering af rådgivningssystemer og kvalitetsordninger.

Derudover foreslår Kommissionen mindre præciseringer og tilpasninger for en række foranstaltninger vedrørende efteruddannelse, forbedringsordningen og miljørestriktioner. For så vidt angår skovbrug, foreslår Kommissionen, at der kan ydes medfinansiering til statslig skovrejsning og til forbedring af økologisk eller social værdi i statens skove.

Kommissionens forslag skal ses i sammenhæng med de forenklingsforslag, der har været behandlet i forvaltningskomiteregi vedrørende især procedurer for forelæggelse af ændringer til de nationale programmer. Disse forenklinger vil lette den praktiske gennemførelse af nye indsatsområder.

Opfyldelse af standarder

Der foreslås tilføjet et nyt kapitel om "opfyldelse af standarder" med mulighed for

- at yde midlertidig, degressiv støtte for at hjælpe landmænd med indførelse af standarder, der er krævet i fællesskabsregulering inden for miljø, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd og arbejdsmiljø. Målet er at tilskynde til hurtigere gennemførelse af EU-krav. Der vil kunne ydes tilskud til nye EU-krav i op til 5 år efter, at disse er gjort obligatoriske. Der vil endvidere i 5 år kunne ydes støtte til opfyldelse af eksisterende EU-direktiver, som ikke er gennemført i medlemslandet inden for den gældende frist. Der vil ikke kunne ydes støtte til landmænd i medlemslande, der har gennemført gældende direktiver i national lovgivning. Det samlede tilskud pr. bedrift kan ikke overstige 10.000 € det første år.
- endvidere begrænses mulighederne for at indregne investeringer ved fastsættelse af den årlige støtte under MVJ-ordningerne.

Fødevarekvalitet

Kommissionen foreslår også et nyt kapitel om "fødevarekvalitet", hvor der gives mulighed for

- at give landmænd støtte for frivillig deltagelse i EU- eller nationalt baserede kvalitetsordninger, oprindelsesordninger og økologiordningen. De EU-tilskudsberettigede kvalitetsordninger fremgår af forslaget og omfatter certificeringsordningerne for økologiske fødevarer, fødevarer med geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser, fødevarer med specificitetsattestering og kvalitetsvin. Derudover vil der kunne ydes støtte under nationale kvalitetsordninger, der er un-

derlagt særlige produktionsmetoder og produktspecifikationer, har bindende produktspecifikationer, som kontrolleres, er åbne for alle producenter, er transparente og sikrer sporbarhed og endelig svarer til markedets muligheder. Der vil blive tale om en fast årlig støtte pr. bedrift på maksimalt 1.500 €/bedrift i op til 5 år.

- give støtte via producentsammenslutninger til information om og markedsføring af produkter under ovennævnte EU- og nationale kvalitetsordninger. Støtte kan gives til information, promotion og markedsføring og kan udgøre op til 70 % af de tilskudsberettigede projektudgifter.
- Ophævelse af Rådets forordning 2826/2000 af 19. december 2000 om oplysningskampagner og salg fremstød for landbrugsprodukter på det indre marked.

Udvidelse af miljøvenligt jordbrug med forbedring af dyrevelfærd

Formålet er at tilskynde landmændene til at implementere høje dyrevelfærdsstandarder, som ligger ud over de lovbefalede minimumskrav. Der er ikke nogen nærmere præcisering af indholdet af denne udvidelse af kapitlet om miljøvenligt jordbrug. Det fremgår dog, at omkostninger til investeringer – bortset fra ikke-afkastgivende investeringer - ikke kan inkluderes i grundlaget for beregning af tilskud under forordningsafsnittet om miljøvenligt landbrug. Støtteloftet foreslås fastsat til 500 € pr. dyreenhed.

Særlige landdistriktsforanstaltninger (artikel 33)

Kommissionen foreslår at udvide det eksisterende kapitel om generel landdistriktsudvikling (artikel 33) til at omfatte tilskud til etablering af systemer for bedriftsrådgivning og kvalitetsordninger. Derudover foreslås støtte til "management of integrated rural development strategies by local partnerships" føjet til listen under artikel 33.

Bedriftsrådgivning

Som tidligere omtalt foreslår Kommissionen, at der etableres en bedriftsrådgivning, hvor man specificerer de elementer, der vil kunne opnå støtte i forbindelse med etablering og brug af bedriftsrådgivningen. Vigtige rådgivningsområder vil være miljø, fødevarer sikkerhed, plante- og dyresundhed, dyrevelfærd og arbejdsmiljø. Der kan ydes støtte op til 1.500 € per bedriftsrådgivning, dog maksimalt 80 % af de støtteberettigede udgifter.

Kompromis

Der er endnu ikke fremlagt noget kompromis på baggrund af forhandlingerne i foråret 2003, idet Kommissionen og det græske formandskab holder kortene meget tæt ind til kroppen. I lyset af det seneste rådsmøde (landbrug og fiskeri) og de afholdte high level møder på embedsmandsniveau tegner der sig følgende billede af medlemsstaternes ønsker. Et kompromisforslag forventes tidligst fremlagt på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-13. juni 2003.

Med hensyn til forslaget om cross compliance ønsker et flertal af medlemsstater at afgrænse cross compliance til de regler, der direkte berører landmanden. Eventuelt kombineret med at visse cross compliance regler indføres første år, mens andre grupper kommer til de efterfølgende år. Endvidere er der opbakning til at fastholde de nuværende nationale kontrolordninger frem for at anvende 5% IACS-kontrol.

Forslaget om degressivitet og modulation er drøftet, og der har været fortalere for både at afskaffe bundgrænsen på 5.000 € (dvs. flat rate reduktion) eller at forhøje bundgrænsen til 10.000 €. Generelt er der dog opbakning til modulation, mens degressivitet umiddelbart afvises af en række medlemsstater. Med hensyn til omfordeling af modulationsmidlerne til søjle II er der uenighed mellem medlemsstaterne, hvor en række medlemsstater er imod omfordeling, mens flere andre støtter omfordelingen efter de objektive kriterier. Hertil kommer, at nogle medlemsstater fremhæver, at det fortsatte krav om national medfinansiering ikke er rimeligt. Alle medlemsstater er imod at tildele Kommissionen kompetence til i en forvaltningskomitéprocedure at ændre satserne for degressivitet og modulation.

Forslaget om afkobling er det mest centrale element i reformen af den fælles landbrugspolitik, og der hersker fortsat stor usikkerhed om muligheden for et kompromis. Umiddelbart har muligheden for delvis afkobling af den animalske sektor været drøftet som et kompromis. Endvidere har en række medlemsstater ønsket større fleksibilitet i forslagens artikel 58 med hensyn til muligheden for en regional enhedsarealstøtte i stedet for den af Kommissionen foreslåede bedriftsstøtte. En yderligere fleksibilitet i artikel 58 kunne blandt andet omfatte muligheden for at definere en medlemsstat som en region med en enhedsarealstøtte, muligheden for at binde støtten til jorden frem for støtterettigheder samt anvendelsen af en skæringsdato som reference i stedet for produktionsårene 2000-2002 som reference.

Forslaget om bedriftsrådgivning ønskes generelt erstattet af en frivillig ordning.

Forslaget om reduktion af interventionsprisen for korn samt afskaffelsen af de månedlige tillæg har umiddelbart begrænset opbakning. Der er bred enighed om behovet for at gøre noget ved problemerne med rug, men kun begrænset opbakning til afskaffelse af interventionsordningen.

Der er generelt afvisning af forslaget om afskaffelse af produktionsrestitutionen til kartoffelstivelse, idet man ønsker at bevare instrumentet til en markedssituation, hvor der (modsat i øjeblikket) er væsentligt højere råvarepriser i EU sammenlignet med verdensmarkedet. For så vidt angår en afgrødespecifik støtte til stivelseskartofler, ønsker flere medlemsstater en nærmere analyse af niveauet for denne støtte.

Forslaget vedrørende en kvalitetspræmie til durumhvede finder umiddelbart støtte af et flertal blandt medlemsstaterne, idet der dog er flere af disse der mener, at præmien ikke er tilstrækkelig til at kompensere for reduktionen i den direkte støtte til durumhvede. Enkelte andre medlemsstater har givet udtryk for, at det er markeds kræfterne, der skal sørge for betaling for kvalitet, hvorfor disse medlemsstater ikke støtter en koblet kvalitetspræmie til durumhvede.

Med hensyn til forslaget om reform af markedsordningen for ris er der bred enighed om nødvendigheden af en reform af markedsordningen for ris, men uenighed om midlerne. En række medlemsstater støtter reduktionen af interventionsprisen som foreslået af Kommissionen. Endvidere finder

visse medlemsstater, at kompensationen for prisreduktionen er for stor, hvorimod andre ønsker højere kompensation for at sikre fortsat produktionstilskyndelse.

Forslaget om en udfasning af markedsordningen for tørret foder finder kun begrænset støtte. Derimod er flere medlemsstater imod forslaget, da de mener, at det vil være et dødsstød for industrien og skabe yderligere mangel på protein i EU. Andre medlemsstater erkender behovet for en udfasning af støtten, men ønsker en længere tilpasningsperiode.

Der er umiddelbart opbakning til forslaget om afkobling af støtten til markfrø.

For så vidt angår forslaget om proteinafgrøder, støtter et flertal umiddelbart den afgrødespecifikke støtte, idet der dog er flere lande, der ønsker yderligere at tilskynde produktionen af proteiner. Enkelte lande er skeptiske over for den afgrødespecifikke støtte til proteiner.

Forslaget om nødder møder modstand både fra medlemsstater, der finder, at der ikke skal være støtte til nødder i søjle I samt medlemsstater, der finder at støtten – særlig EU's andel – er for lille.

Med hensyn om forslaget om yderligere reformer af mælk tegner der sig umiddelbart et flertal for at forlænge mælkevoteringen til 2014/2015 uden yderligere prisfald dog eventuelt med en skævvridning af de i Agenda 2000 aftalte prisfald.

Med hensyn til braklægning tegner der sig et flertal for at fastholde braklægningen i sin nuværende form, da der umiddelbart ikke er opbakning til Kommissionens forslag.

Med hensyn til forslaget om energi afgrøder har flere medlemsstater forholdt sig skeptisk for så vidt angår forslagets effekt for sekundære biobrændstoffer og for flerårige afgrøder. Flere lande finder ligeledes, at forslaget bør ses i sammenhæng med forslaget om braklægning. Andre medlemsstater ønsker et højere støtteniveau og flere af disse lande ønsker også et højere garantiareal.

Medlemsstaterne er generelt positive over for at styrke landdistriktpolitikken, men der er generel skepsis vedrørende den manglende finansiering og manglende overordnede forenkling i forslaget. Den overordnede generelle holdning til fødevarekvalitet er, at det er rigtigt at styrke fødevarekvaliteten under forordningen. For så vidt angår information om og markedsføring af fødevarekvalitet, er diskussionen præget af sammenhængen til ophævelse af de nugældende regler. Vedrørende det nye kapitel om standarder er medlemsstaterne delt i to – de der går ind for at yde støtte til opfyldelse af eksisterende standarder – og de der er imod. Vedrørende støtte til dyrevelfærd og etablering af rådgivningssystemer og kvalitetsordninger er den generelle holdning som udgangspunkt positiv. Flere medlemsstater efterlyser et særskilt kapitel vedrørende støtte til dyrevelfærd. Endvidere overvejer Kommissionen at trække forslaget om støtte til opfyldelse af eksisterende standarder tilbage, såfremt der er flertal for det.

Udtalelser

Europa-Parlamentets landbrugsudvalg vedtog den 21. maj 2003 en række udvalgsbetænkninger om forslagene til reform af den fælles landbrugspolitik. Disse betænkninger forventes at komme til afstemning i Europa-Parlamentet primo juni 2003. Landbrugsudvalget støtter en delvis afkobling og en forenkling af det direkte støttesystem. Landbrugsudvalget afviser degressivitet, men støtter modulation med en bundgrænse på 7.500 € samt med en lavere grad af modulation i ugunstigt stillede områder. Landbrugsudvalget afviser generelt yderligere reformer af de foreslåede markedsordninger.

Gældende dansk ret

De nugældende forordninger om de enkelte markedsordninger er umiddelbart gældende ret i Danmark. I det omfang, der er mulighed for supplerende nationale regler, er disse foretaget med hjemmel i lov om administration af Det europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 285 af 8. maj 2002 (Bemyndigelsesloven).

Landdistriktsforanstaltningerne på landbrugsområdet er gennemført ved lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteleven).

Skovbrugsforanstaltningerne på landbrugsområdet er gennemført ved skovloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 959 af 2. november 1996.

Konsekvenser

Beskyttelsesniveauet skønnes at blive forbedret grundet den bedre integration af fødevarerikkerhed og -kvalitet, dyrevelfærd og miljø i den fælles landbrugspolitik.

Kommissionen har fået udarbejdet 2 analyser af konsekvenserne af forslagene til reform af den fælles landbrugspolitik i forhold til status quo med Agenda 2000.

Der forudses, at der vil ske et fald i kornproduktionen på 2% i EU-15 som følge af, at der vil ske en stigning arealer anvendt til energiafgrøder og frivillig braklægning, samt på grund af den generelle omlægning af støtten. Arealet anvendt til henholdsvis rug og durumhvede vil falde med 10%. Arealer anvendt til produktion af oliefrø til fødevarer vil falde, mens energiafgrøder vil stige til 0,8-0,9 mio. ha tidligere anvendt til korn. Frivillig braklægning vil stige til 0,7 mio. ha.

Afkobling vil generelt medføre en ekstensivering af produktionssystemerne. Oksekødsproduktion i EU-15 vil falde med 2,7% på mellemlang sigt, hvilket vil medføre en prisstigning på 7% frem til 2009. Oksekødseksporten fra EU-15 vil falde med 26%. Højere priser på oksekød og fårekød vil øge konkurrencedygtigheden i produktionen af svinekød og fjerkræ, der vil opleve en mindre stigning i både produktion og forbrug.

Forslaget om yderligere reform af mælkesektoren vil medføre en stigning i produktion på 2% i 2009 svarende til stigningen i mælkekvoteerne. Prisen på smør forventes at falde med 23% frem til 2009 som følge af prisfaldet. Med lavere interventionspriser vil smørproduktionen falde på mellemlang sigt. Dette vil endvidere medføre et fald i eksporten fra EU-15 på 18%. Produktionen af ost og fri-

ske mejeriprodukter vil nyde fordel af de lavere mælkepriser som følge mindre ensitament til smørproduktion. Dette vil et udfylde den større efterspørgsel efter netop disse produkter. Produktionen af skummetmælkspulver vil falde som følge af faldet i smørproduktionen, og der vil være et fald i forbruget og eksporten af skummetmælkspulver.

Konsekvensen af reformforslagene på indkomsten i landbrugssektoren (i forhold til antallet af beskæftigede i landbruget) vil i 2009 være et mindre fald på 0,1%, hvilket dog fortsat er 8,5% højere end i 2001. Der vil være forskel mellem de forskellige sektorer, hvor der vil være en ufordelagtig udvikling i mælkesektoren og produktionen af oliefrø, mens den samlede kødsektor vil opleve en fordelagtig indkomstudvikling.

Ifølge Kommissionens konsekvensanalyser vil reformforslagene medføre en forbedring af perspektiverne for landbrugssektoren i et udvidet EU-25. Afkobling vil medføre samme konsekvenser som i EU-15, idet produktionsvalget vil afhænge af efterspørgslen på markedet frem for støtteniveauet. I den nye medlemsstater vil reformforslagene være med til at sikre indkomststigningerne som følge af udvidelsen.

En vedtagelse af forslagene vil have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Ifølge forslaget vil en finansiell styrkelse af landdistriktspolitikken ikke ske før ved udløbet af indeværende programperiode i 2006. Forslaget til ændring af landdistriktsforordningen har således ikke på kort sigt statsfinansielle konsekvenser. Ved en uændret national finansiering af landdistriktsprogrammet vil der som følge af introduktion af nye indsatsområder imidlertid kunne opstå behov for at omprioritere programmets indsatsområder. Budgettet knyttet til Rådets forordning nr. 2826/2000 bortfalder ved ophævelsen af forordningen.

I 2006 skønnes der ifølge Direktoratet for FødevarerErhverv i Danmark at være 22.400 landmænd, der modtager under 5.000 € i direkte støtte, 33.100 landmænd, der modtager mellem 5.000-50.000 € og 4.100 landmænd, der modtager over 50.000 €. Skønnet er baseret på de nuværende bedriftsstørrelser, og der må over tid forventes en strukturudvikling mod større bedrifter. Endvidere vil yderligere reformer af sukker og mælk hæve den direkte støtte.

Provenuet fra modulation foreslås omfordelt efter objektive kriterier, hvilket i Kommissionens beregninger vil medføre en dansk andel på 1,7%. Dette skal ses i forhold til, at Danmark ifølge Kommissionens skøn bidrager med ca. 3,3% af modulationsmidlerne. Kommissionens skøn afviger minimalt fra Fødevarerministeriets skøn for provenuet ved degressivitet og modulation i Danmark.

Kommissionens skøn for provenu ved degressivitet/modulation i Danmark (mio. €)

Årstal	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Provenu modulation	7,4	15,5	24,4	32,5	40,7	48,8	48,8
Provenu degressivitet	0,0	8,6	40,7	45,3	49,8	54,3	58,8
Samlet provenu	7,4	24,1	65,1	77,8	90,4	103,1	107,6
Omfordeling modulation: 1,7%	3,8	8,0	12,4	16,6	20,7	24,8	24,8

Der vil være statsfinansielle konsekvenser ved en eventuel national medfinansiering af midlerne, der tilføres søjle II via modulationen. De modulerede midler anvendes i det efterfølgende regnskabsår. Ved en eventuel national medfinansiering på 50% vil det medføre udgifter svarende til de til Danmark omfordelte modulationsmidler. Det vil sige 28,3 mio. kr. i 2007 stigende til 184,8 mio. kr. i 2012 og 2013. Den nationale medfinansieringsgrad afhænger dog af den nye landdistriktspolitik fra 2007.

Der vil eventuelt være samfundsøkonomiske konsekvenser som følge af allokeringen af de via degressiviteten genererede midler.

En vedtagelse af forslagene vil have ikke ubetydelige statsfinansielle konsekvenser grundet øgede administrative omkostninger til for eksempel kontrol af cross-compliance bestemmelserne. En vedtagelse af forslagene vil således eksempelvis medføre ikke ubetydelige statsfinansielle konsekvenser til blandt andet IT-udvikling af et nyt sagsbehandlingssystem, som vurderes at få langt større kompleksitet end de nuværende systemer. Et nyt sagsbehandlingssystem skal således som minimum kunne håndtere: Rettigheder, ansøgninger, kontrol og udbetaling af koblet og afkoblet støtte, modulation og degressivitet af direkte støtte samt national reserve. Systemet skal endvidere kunne kommunikere med allerede eksisterende systemer og endelig kunne kontrollere overholdelse af cross-compliance betingelserne. Efter et første meget foreløbigt skøn baseret på det foreliggende forslag vil udgiften til udvikling m.v. af dette system være i størrelsesordenen 140-210 mio. kr.

Kommissionen anfører, at forslagene i EU-15 vil medføre en skønnet besparelse på 337 mio. € i regnskabsåret 2006 på EU's landbrugsbudgettet (søjle I) og 186 mio. € i 2010. Dette følger af, at Kommissionen antager, at besparelser af forslagene vedrørende markedsordninger er større end de ekstra udgifter til direkte støtte, der er skønnet til 729 mio. € i 2006 og 1.610 mio. € i 2010. For de nye medlemslande skønner Kommissionen, at der vil være en merudgift i søjle I på 88 mio. € i regnskabsåret 2010, der stiger til 241 mio. € i 2013, som følge af den gradvise indfasning af den direkte støtte. For at holde udgifterne under budgetloftet vedtaget på Det Europæiske Råd i Bruxelles i 2002 for søjle I i de 25 medlemsstater foreslår Kommissionen, degressivitet fra regnskabsåret 2007 i EU-15.

Kommissionens skøn over udgifter i EU-25 i søjle I (mio. €)

Årstal	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU-25 loft	42.979	44.474	45.306	45.759	46.217	46.679	47.146	47.617	48.093	48.574
EU-25 udgift	41.681	43.642	44.395	45.156	46.123	47.568	48.159	48.805	49.451	50.099
Heraf EU-15	41.320	41.339	41.746	42.183	42.802	43.569	43.513	43.513	43.513	43.513
Heraf EU-10	361	2.303	2.649	2.973	3.321	3.999	4.646	5.292	5.938	6.586
Margin	1.298	832	911	603	94	-889	-1.013	-1.188	-1.358	-1.525
Degressivitet				228	751	2.030	2.420	2.810	3.200	3.343
Heraf søjle II				228	475	741	988	1.234	1.481	1.481
Ny margin	1.298	832	911	603	370	400	419	388	361	337

Høring

§2-udvalget (landbrug) vil blive hørt om de enkelte delelementer i takt med, at disse behandles i Rådet (landbrug og fiskeri). Udvalget havde på baggrund af foreløbige oplysninger en drøftelse af de forventede forslag på mødet den 15. januar 2003 og har desuden drøftet forslaget den 5. februar 2003, den 5. marts 2003, den 26. marts 2003 og senest den 8. maj 2003. En række organisationer har endvidere fremsendt skriftlige bemærkninger til forslaget.

Landbrugsraadet har fremhævet, at der er så store og uafklarede spørgsmål og problemer i forhold til Kommissionens forslag, at man finder forslaget uacceptabelt i sin nuværende form. Landbrugsraadet ønsker en mere enkel reform, som vil stille landmændene mere ensartet. Landbrugsraadet understregede, at forslagets fremsættelse var dårligt timet både i forhold til WTO-forhandlingerne og i forhold til Agenda 2000. Man anser ikke den 1. januar 2004 som en realistisk dato for gennemførelse af forslaget og påpegede behovet for at fortage sektorale konsekvensanalyser. Den uklare situation om den fremtidige udformning af støtteordningerne skaber problemer i branchen, idet landmændene blandt andet er tilbageholdende med at handle med jord. Vedr. afkobling har Landbrugsraadet fremført ikke at kunne acceptere afkoblingen i den nuværende form, herunder tilknytningen til personen frem for jorden. Landbrugsraadet foretrak i stedet gradvise nedskæringer (degressivitet). Især konsekvenserne for oksekødssektoren samt frugt- og grøntsagssektoren bekymrede Landbrugsraadet, som ønskede, at man fra dansk side skulle arbejde for en fremadrettet ikrafttrædelse. Endvidere er Landbrugsraadet skeptisk over for Kommissionens forslag til en reform af mejeripolitikken. Vedr. cross compliance var Landbrugsraadet især skeptisk overfor det element, at den enkelte landmand skulle kunne gøres ansvarlig for forhold, der ikke direkte kunne tillægges landmanden, fx i forbindelse med opfyldelse af krav i nitratdirektivet og habitatdirektivet. Landbrugsraadet fremhævede, at det af hensyn til landmændenes retssikkerhed er en forudsætning, at cross compliance byggede på ensartede og fælles regler samt med en klar kontrol. Man understregede, at cross compliance åbenbart skulle opfattes som en efterfølgende sanktion og ikke en støttebetingelse. Landbrugsraadet fremhævede, at det var vigtigt, at der i Danmark var de nødvendige nationale midler til at medfinansiere foranstaltningerne under søjle II. Endeligt understregede Landbrugsraadet, at det med hensyn til bedriftsrådgivning var vigtigt at anvende de allerede eksisterende nationale systemer blandt andet for at sikre, at bedriftsrådgivningen blev etableret så enkelt og billigt som muligt.

Landbrugsraadet har efterfølgende fremført, at afkobling kan accepteres, hvis der sker en delvis afkobling af den animalske sektor med maksimalt 25%.

Dansk Kvæg støttede Landbrugsraadets bemærkninger og tilføjede, at man ikke kunne støtte det asymmetriske prisfald for fedt overfor protein, idet smørprisen i Danmark er højere end i andre lande. Vedr. afkobling har Dansk Kvæg anført, at det ville medføre alvorlige konsekvenser for den danske kvægsektor, hvorfor Dansk Kvæg var meget skeptiske over for forslaget. Afkoblingen burde afvente reformer af de enkelte markedsordninger, resultatet af WTO-forhandlingerne (navnlig den blå boks) og tillige afspejle graden af markedsorientering inden for de enkelte sektorer. Dansk Kvæg understregede, at en eventuel dansk holdning om afskaffelsen af mælkekvoterne burde overvejes nøje, da det ville have stor betydning for hele kvægsektoren. Vedr. cross compliance fremhævede Dansk Kvæg, at det var vigtigt ikke via skrappe krav at binde landbrugssektoren.

Kødbranchens Fællesråd anførte blandt andet, at den manglende afklaring om afkobling af den direkte støtte allerede nu skaber usikkerhed ved produktionen af handyr grundet den lange produktionsstid.

Fødevarerindustrien støttede grundlæggende Kommissionens forslag til reform af den fælles landbrugspolitik og fandt det positivt, at Kommissionens konsekvensanalyser tilsyneladende viste, at forslagene var forsvarlige og uden alvorlige konsekvenser. Det ville selvfølgelig være nødvendigt at se nærmere på særligt følsomme sektorer, såsom oksekød og kartoffelstivelse. Fødevarerindustrien tilkendegav støtte til afkobling.

Dansk Landbrug påpegede, at omlægningen i landdistriktspolitikken ikke harmonerer med de øvrige initiativer på miljøområdet (eksempelvis habitat- og vandrammedirektivet), samtidig med at der bør sikres national medfinansiering, idet rammerne i dag ikke anvendes fuldt ud grundet manglende national medfinansiering. Vedr. cross compliance tilkendegav Dansk Landbrug en positiv holdning under forudsætning af, at en gennemførelse sker på EU-plan ud fra principperne ligestilling, retssikkerhed, proportionalitet, og endelig at reglerne skal være lette at administrere. Vedr. landdistriktsforordningen fremhævede Dansk Landbrug vigtigheden af, at der over for Kommissionen bliver rejst en lang række spørgsmål til afklaring og afgrænsning af de enkelte punkter i det fremlagte ændringsforslag, og at man fra dansk side fortsat arbejder for at gøre løbende rådgivning og innovation tilskudsberettiget under landdistriktsforordningen. Konkret fandt Dansk Landbrug, at det bør sikres, at der ikke udbetales tilskud til opfyldelse af gældende standarder, at tilskud til certificerede kvalitetsprodukter bliver tilrettelagt så også danske produkter vil blive omfattet heraf, at Kommissionen udmelder klare kriterier for, hvilke dyrevelfærdsinvesteringer, der vil kunne opnå støtte under ordningen for miljøvenlig jordbrug og at driften af systemer til bedriftsrådgivning støttes.

Danmarks Naturfredningsforening udtrykte skuffelse over, at ambitionen for modulation er blevet mindre i forhold til Kommissionens meddelelse i juli 2002. Danmarks Naturfredningsforening støttede afkobling som en måde at afskaffe den blå boks på.

Dansk Erhvervsgartnerforening og Dansk Erhvervsfrugtavl understregede de store problemer, der ville være for de nuværende producenter af frugt og grøntsager i forhold til en afkobling, hvor frugt og grøntsager ikke var omfattet.

Økologisk Landsforening støttede forslaget om afkobling og hilste forslaget om økologiske landmænds fritagelse fra braklægning velkomment.

Mejeriforeningen understregede, at en forudsætning for afvikling af mælkekvoterne var fuld kompensation, men Kommissionens forslag lagde kun op til en kompensation på 50 %. Derfor var Mejeriforeningen umiddelbart imod Kommissionens forslag samt en eventuel afskaffelse af mælkekvoterne allerede fra 2008. Mejeriforeningen udtrykte endvidere bekymring for konsekvenserne af forslaget om afkobling.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 23. maj 2003, 23. marts 2003, 14. marts 2003 samt den 14. februar 2003 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøder (landbrug og fiskeri) den 26. - 27. maj 2003, 7. - 8. april 2003, 17. - 18. marts 2003 og den 20. februar 2003, jf. aktuelt notat af 15. maj 2003, 28. marts 2003, 7. marts 2003 og 6. februar 2003. Det forventede indhold af de juridiske tekster blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 24. januar 2003 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27. - 28. januar 2003, jf. aktuelt notat af 17. januar 2003.

Kommissionens oprindelige meddelelse om midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik af 10. juli 2002 har været forelagt Folketingets Europaudvalg ved grundnotat den 23. juli 2002 og 3. september 2002. Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. juli 2002 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2002, jf. aktuelt notat af 5. juli 2002. Sagen har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. september 2002, den 11. oktober 2002 og den 20. november 2003 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 23.-24. september 2002 og 14.- 15. oktober 2002, jf. aktuelt notat af 13. september 2002 og 3. oktober 2002. Meddelelsen har senest været forelagt den 20. november 2002 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27- 29. november 2002, jf. aktuelt notat af 14. november 2002.

2. Forslag til Rådets forordning om forvaltning af fiskeriindsatsen, for så vidt angår visse fiskerizoner og visse fiskeressourcer i EF, og om ændring af forordning (EØF) nr. 2847/93 (Vestlige farvande)
KOM dok. (2002) 739 endelig

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 15. maj 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen fremlagde på Rådsmødet den 16.-20 december 2002 ovennævnte forslag. Forslaget er formelt oversendt til Rådet den 19. december 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Baggrunden for forslaget er, at overgangsordningerne i forbindelse med Spaniens og Portugals tiltrædelse udløb den 31. december 2002, og at Rådets juridiske tjeneste har vurderet, at reguleringen af fiskeriindsatsen i de vestlige farvande (ICES-områder Vb og VI-X), som er etableret i Rådets forordninger nr. 685/95 og 2027/95, bortfalder i det omfang, den er afledt af Tiltrædelsesakten for Spanien og Portugal og indebærer en forskelsbehandling af medlemsstaterne.

Forslaget tager sigte på at **garantere en stabil fiskeriindsats i de vestlige farvande på grundlag af den fiskeriindsats, som alle medlemslandenes fartøjer har udøvet de seneste år og under hensyn til den aktuelle kvotesituation.**

Forslaget indebærer, at

- Medlemsstaterne skal vurdere fiskeriindsatsen for demersale (bundfisk) fiskerier, og som noget nyt, også for pelagiske (stimefisk) fiskerier i perioden 1998-2002 i de underområder, der er nævnt i forslagets bilag I og II.
- Fiskeriindsatsen på denne baggrund og på baggrund af de disponible fiskerimuligheder i 2003 skal tildeles til de enkelte underområder.
- Kommissionen skal efter samråd med medlemsstaterne forelægge Rådet et forslag til forordning om fastsættelse af den maksimale årlige fiskeriindsats for hver medlemsstat og hvert fiskeri.
- Der stadig kun skal være begrænset adgang for tunfiskerfartøjerne til farvandene i nogle af EU's fjernområder (Azorerne, De Kanariske Øer, Madeira)
- Overvågnings- og kontrolforanstaltningerne i afsnit IIa i forordning (EF) nr. 2847/93 bibeholdes, idet der dog er taget højde for, at ordningerne for Spaniens og Portugals tiltrædelse er udløbet.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser. I lyset af forhandlingerne vil de samfundsøkonomiske konsekvenser blive nærmere vurderet.

Høring

I §5-udvalget nævnte Danmarks Pelagiske Producentorganisation og Danmarks Fiskeriforening, at man skulle være opmærksom på, at fastsættelsen af et loft over indsatsen i pelagiske fiskerier i de vestlige farvande ikke begrænsede adgangen til at fiske på en ufordelt kvote for blåhvilling, hvis den blev indført autonomt af EU. Danmarks Pelagiske Producentorganisation fandt ikke, at indsatsregulering var en hensigtsmæssig forvaltningsform i de pelagiske fiskerier, hvor det kunne være hensigtsmæssigt med større fleksibilitet mellem farvandsområder. Danmarks Fiskeriforening kunne ikke generelt støtte større fleksibilitet mellem farvandsområder, der i givet fald måtte vurderes fra sag til sag.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 23. maj 2003, jf. aktuelt notat af 15. maj 2003.

Det forventede indhold af forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. december 2002, jf. aktuelt notat af 5. december 2002. Beskrivelse af forslaget indgik endvidere i aktuelt notat af 28. marts 2003.

3. **Forslag til Rådets direktiv om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge og om ændring af direktiv 92/46/EØF** **KOM dok. (2002) 736 endelig**

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 28. marts 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2002) 736 af 13. december 2002 fremsendt forslag om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge og om ændring af direktiv 92/46/EØF. Forslaget er oversendt til Rådet den 18. december 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Mund- og klovesyge er en meget smitsom virus sygdom hos klovbærende dyr. Sygdommen har væsentlig samfundsøkonomisk betydning og er placeret øverst på OIE's liste A over alvorlige

husdyrsygdomme. Udbrud af sygdommen er til skade for den interne og internationale handel med levende klovbærende dyr og produkter deraf, og bekæmpelsesforanstaltninger på et ensartet grundlag er hensigtsmæssige. Forslaget skal erstatte det nuværende direktiv om fællesskabets foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge (Rådets direktiv 85/511/ EØF). Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Epidemien af klassisk svinepest i Holland i 1997/98 og den nylige mund- og klovesyge epidemi medførte, at en sygdomsbekæmpelsespolitik, der udelukkende er baseret på nedslagning af inficerede og kontaminerede dyr, i nogle medlemsstater medførte kritik baseret på etiske og miljømæssige synspunkter. Dernæst konstateres en væsentlig videnskabelig og teknisk udvikling på området siden udformningen af direktiv 85/511 om bekæmpelse af mund- og klovesyge.

På denne baggrund har forslaget til formål at opdatere og udbygge de nugældende regler for bekæmpelse af mund- og klovesyge (direktiv 85/511/EØF) med den seneste videnskabelige udvikling på området. Ud over de tekniske ændringer indeholder forslaget bl.a. ændringer i den hidtidige bekæmpelsespolitik på vaccinationsområdet, herunder bl.a. de ændringer om mund- og klovesyge, som blev vedtaget i OIE's dyresundhedskodeks i 2002.

Der er tale om minimumsbestemmelser, og medlemsstaterne har således generelt mulighed for at træffe yderligere foranstaltninger.

Baseret på principperne i gældende bestemmelser for bekæmpelse af mund- og klovesyge foreslås at:

- Ejere, medarbejdere, dyrlæger m.v. har pligt til straks at anmeldte enhver mistanke om sygdomsudbrud, og holde mistænkte dyr væk fra andre dyr.
- Besætninger under mistanke skal straks sættes under offentligt tilsyn, afspærres, hindres i at flytte dyr mv.
- Ved bekræftelse af et udbrud i besætningen skal alle dyr af modtagelige arter straks aflives, og bortskaffes med mindst mulig risiko for smittespredning i passende anlæg eller ved nedgravning eller afbrænding på stedet under hensyntagen til overholdelse af miljø- og sundhedsmæssige forskrifter. Dernæst opstilles krav om rengøring og desinfektion, sporing og behandling af produkter fra udbrudsstedet, iværksættelse af epidemiologiske undersøgelser, m.v. og evt. nødvaccination iværksættes (se herom nedenfor).
Bekæmpelsesforanstaltningerne kan tilpasses afhængigt af den epidemiologiske situation. Det skal således være muligt at anvende nedslagning af besætninger (f.eks. nabobesætninger) hvor der er bevis for, at de kan være kontamineret med MKS virus og forebyggende nedslagning for at reducere antallet af modtagelige dyr i nærheden af udbruddet.
- Der skal straks oprettes en beskyttelseszone på min. 3 km radius og en overvågningszone på min. 10 km radius omkring udbrudsstedet, som skal tydeligt afmærkes med skiltning m.v.

- I beskyttelseszonen skal alle modtagelige dyr registreres, underlægges veterinærkontrol og holdes på bedriften, al kontakt via markeder, inseminering m.v. skal hindres, afsætning af kød forbydes (med undtagelse af f.eks. kød til varmebehandling), mælk og mejeriprodukter underlægges alle relevante restriktioner, og der indføres afsætningsforbud/restriktioner for sæd, gødning, huder, foder m.v.
- I overvågningszonen indføres lignende restriktioner, idet flere undtagelser fra forbuddene accepteres, når der er sikkerhed mod smittespredning. Der opstilles for begge zoner krav om tidsrum fra sidst konstaterede udbrud og veterinære undersøgelser som betingelse for ophævelse af restriktionerne.

Dernæst foreslås bestemmelser om regionalisering, hvor der anvendes de af OIE anførte principper. Medlemsstaten kan i tilfælde af udbredelse af udbruddet, og skal i tilfælde af nødvaccination, opdele landet i spærrede zoner og en fri zone.

Meddelelse om regionalisering skal meddeles Kommissionen, og denne kan i komité-procedure træffe beslutning om godkendelse eller ændring af medlemsstatens foranstaltninger, og der kan indarbejdes bestemmelser med virkning for nabomedlemsstater. Indenfor den spærrede zone skal der som minimum føres kontrol med flytning og handel med dyr og animalske produkter med henblik på at sikre, at dyr og produkter ikke bevæges ud af zonen, medmindre gældende sikkerhedsbestemmelser herfor er opfyldt. Et kontrolinstrument er mærkning og pligt til behovsorienteret samarbejde mellem medlemsstater om sporing af produkter fra udbrudsramte områder for at hindre smittespredning.

Det vil fortsat være **forbudt** at vaccinere mod mund-og klovesyge som en alment forebyggende foranstaltning, men der foreslås bestemmelser, som tillader nødvaccination. Vaccinationen kan iværksættes, når et udbrud truer med at brede sig i udbrudsmedlemsstaten, eller der foreligger trussel om smittespredning fra eller til en anden medlemsstat eller i et naboland. Hertil kommer at beslutning om anvendelse af nødvaccination skal træffes på grundlag af kriterier, der bl.a. inkluderer dyretæthed, klinisk angrebne arter og formodet luftbåren smittespredning. Nødvaccination kan enten anvendes som beskyttende (protective) vaccination eller som smittespredningshæmmende (suppresiv) vaccination. Ved beskyttende (protective) vaccination menes vaccination af husdyr i geografisk afgrænset områder med mulighed for at lade de vaccinerede dyr leve efter afslutningen af udbruddet, hvis diagnostiske undersøgelser af de vaccinerede dyr viser, at de er fri for infektion. Ved smittespredningshæmmende (suppresiv) vaccination menes vaccination af husdyr i besætninger indenfor et afgrænset område, som efterfølgende aflives og destrueres.

Det bærende element i at kombinere stamping-out og nødvaccination er at, nedslagning foretages med udgangspunkt i den inficerede besætning, mens nødvaccination foretages udefra og ind mod den inficerede besætning. Der skal ikke før nødvaccinationen påbegyndes tages stilling til hvilken type nødvaccination der anvendes, hvorfor der er krav om permanent særlig identifikation af

vaccinerede dyr. Desuden skal nødvaccinationen foregå i overensstemmelse med principperne for hygiejne og biosikkerhed, så det sikres at mund- og klovesyge virus ikke spredes.

Beslutning om nødvaccination kan træffes af medlemsstaterne, dog kan Kommissionen, i tilfælde hvor en epidemi er ude af kontrol i det enkelte medlemsstat og samtidig truer med at gribe over på en nabomedlemsstat, fremsætte forslag om nødvaccination i komité-procedure.

I perioden fra vaccinationens start til zonen, på baggrund af de gennemførte veterinære undersøgelser, igen erklæres sygdomsfri, er det forbudt at flytte dyr af modtagelige arter indenfor og ud af zonen, bortset fra til direkte slagtning under overvågede betingelser. For afsætning af kød, mælk m.v. indenfor og udenfor zonen opstilles en række specifikke bestemmelser med henblik på effektiv hindring af smittespredning i form af varmebehandling, transportbetingelser m.v. I den del af perioden, som rækker fra afslutningen af de veterinære undersøgelser og frem til området erklæres fri for mund-og klovesyge, foreslås at fersk kød af vaccinerede svin kan afsættes uden restriktioner. Forslaget rummer også regler for omsætning af fersk kød af vaccinerede små drøvtyggere. Til orientering skal det oplyses, at disse regler for fersk kød af vaccinerede svin og små drøvtyggere er mere lempelige end OIE's regler.

Tidligst 30 dage efter vaccinationens afslutning iværksættes undersøgelser af alle dyr af modtagelige arter med henblik på at sikre, at sygdommen er effektivt udryddet i vaccinationszonen.

Generhvervelse af status som sygdomsfri region eller medlemsstat beslutes i komitéprocedure, og afhænger af hvorvidt vaccination har været anvendt i forbindelse med et udbrud.

Uden vaccination skal betingelserne i OIE's dyresundhedskodeks være opfyldt, eller der skal være gået tre måneder siden sidste udbrud er konstateret, og veterinærundersøgelser har påvist, at smitten er udryddet.

Med anvendelse af vaccination kræves en af tre betingelser opfyldt:

- at OIE's dyresundhedskodeks-bestemmelser er opfyldt, eller at
- der er gået tre måneder siden slagtning af sidst vaccinerede dyr, og der er foretaget serologiske undersøgelser efter OIE's retningslinier herfor, eller
- der er gået seks måneder efter sidste udbrud eller afsluttet nødvaccination, og det ved serologiske undersøgelser efter OIE's retningslinier herom er fastslået, at de vaccinerede dyr ikke er inficeret.

Når en medlemsstat har opnået status som mund-og klovesyge frit område, er det stadig forbudt at sende vaccinerede dyr til en anden medlemsstat. Der er ikke i forslaget fastsat bestemmelser om omsætning af produkter fra nødvaccinerede dyr, omsætningen af sådanne produkter er således reguleret af de almindelige samhandelsbestemmelser.

Opmærksomheden skal imidlertid henledes på, at forslagets henvisninger til OIE bestemmelser ikke er fyldestgørende, idet alle de nødvendige OIE bestemmelser, der skal anvendes som kriterium for at fastslå frihed for mund-og klovesyge efter anvendelse af nødvaccination, endnu ikke er vedtaget.

Dertil kommer, at de test, der skal kunne anvendes til at dokumentere frihed for sygdom blandt vaccinerede besætninger, endnu ikke er valideret samt at OIE's bestemmelser udelukkende er vejledende.

På det grundlag kan der således være usikkerhed om, hvorvidt tredjelande vil acceptere import af produkter reguleret på basis af OIE's retningslinier. Med henvisning til dette problem er der under forhandlingerne udarbejdet ændringsforslag, hvorefter kød fra vaccinerede svin ikke må sendes ud af det sygdomsramte land, før det har opnået fri-status, medmindre der i komite-procedure er fastsat betingelser for denne samhandel, baseret på en konkret vurdering. Danske kontakter til USA og Japan har vist, at disse lande ikke må forventes at reagere negativt på vedtagelsen af Kommissionens forslag i sig selv, men at de vil vurdere situationen konkret i tilfælde af udbrud, og i denne forbindelse vurderes ovennævnte tilføjelse at være af central betydning for Danmark.

Vedr. laboratorier opstilles en række krav til sikkerhed og kvalitet, og det pålægges medlemsstaterne at føre streng kontrol med laboratorier og virksomheder, hvor der håndteres levende virus m.v. Nationale analyse-laboratorier skal være godkendt til opgaverne, og der udpeges et EU referencelaboratorium.

Medlemsstaterne pålægges at opstille beredskabsplaner, og omfattende krav hertil er fastsat i forslaget. Beredskabsplanerne skal tages op til revision med regelmæssige mellemrum bl.a. på baggrund af resultater af tidstro beredskabsøvelser, der skal mindst gennemføres to øvelser på 5 år, gerne i samarbejde med nabolande. Kommissionen skal afgøre, om planen lever op til kravene, og planerne, med eventuelle pålagte ændringer, skal godkendes i komiteprocedure.

Der næst foreslås, at medlemsstaterne straks skal kunne opstille et nationalt center for sygdomsbekæmpelse, og der opstilles en række krav vedr. tilstedeværelse af tilstrækkelige midler, udstyr, personale, organisation, planer for samarbejde med andre myndigheder m.v. De nationale centre skal straks kunne suppleres af lokale centre, hvor der på tilsvarende vis opstilles en række krav til udstyr og opgavevaretagelse for disse enheder. En permanent operationel arbejdsgruppe skal oprettes med henblik på opretholdelse af ekspertise, planlægning, rådgivning m.v.

Vedr. antigener og vacciner foreslås, at Kommissionen bemyndiger medlemsstater til at oprette nationale antigen- og vaccinebanker, og der oprettes en EF-antigen og vaccinebank, som opbevarer et beredskabslager af antigener til fremstilling af vacciner. Medlemsstaterne har adgang til den fælles bank.

Den foreslåede komiteprocedure er forskrifts-proceduren fastlagt i art. 5 i Rådets afgørelse 1999/468 om komitologi bestemmelser.

Forslaget indeholder endvidere ændringsforslag til direktiv 92/46/EØF om sundhedsbestemmelser for produktion og afsætning af rå mælk, varmebehandlet mælk og mælkebaserede produkter, da det nuværende direktiv ikke indeholder krav til behandling af mælk fra beskyttelseszoner og fra vaccinerede dyr. Forslaget bringer kravene i overensstemmelse med OIE's regler på området. OIE's

anbefalinger til behandling af mælk og mejeriprodukter med hensyn til destruktion af eventuelle mund- og klovsygevirus fremgår af et bilag til forslaget.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse den 15. maj 2003, som indeholder en række ændringsforslag til såvel præambel som den dispositive tekst. Forslagene til ændring af præambelen tager udgangspunkt i etiske overvejelser og i en forudsætning om, at vaccination er den rigtige bekæmpelsesstrategi ved udbrud af mund- og klovsyge. Der peges således i forslagene på, at bekæmpelse af dyresygdomme ud over handelsinteresser også skal tage hensyn til etiske principper som retten til liv, psykiske konsekvenser hos berørte mennesker og økonomiske konsekvenser for andre erhverv end de berørte landbrugsinteresser. Dernæst inddrages sundhedsbeskyttelse af mennesker, f.eks. ved i ændringsforslag 7 at foreslå en tilføjelse, hvorefter det bør sikres, at folkesundheden ikke bringes i fare ved afbrænding eller begravelse af store mængder døde dyr. En mere udbredt anvendelse af vaccination anses for ønskeligt, og en række forslag til ændringer og tilføjelser drejer sig om at fjerne eller justere restriktioner vedr. dyr og produkter i forbindelse med vaccination på baggrund af test gennemført efter vaccination. Disse tests anses for sikre instrumenter til at erklære besætninger sygdomsfri, med den konsekvens at smitte ikke kan overføres. Der peges endvidere på ændringer i de økonomiske kompensationsmekanismer, som vil virke fremmende for interessen for at anvende vaccination som bekæmpelsesstrategi.

Disse udgangspunkter reflekteres i en række forslag til justering af den dispositive tekst. I ændringsforslag 50 foreslås således at ændre teksten fra: "Det kan besluttes at indføre nødvaccination...." til: "Som princip besluttes det at indføre nødvaccinationhvis der er bekræftet mund- og klovsygeudbrud, der truer med at brede sig i en medlemsstat ...". Ved beslutning om vaccination skal der iflg. ændringsforslag 27 i fuldt omfang tages hensyn til de økonomiske, psykologiske og sociale omstændigheder, når der træffes afgørelse om vaccination.

Efter en gennemført vaccination skal det (ændringsforslag 29 og 31) være lettere et genoptage markedsføringen af kød fra vaccinerede dyr på det nationale marked, når de er testet sygdomsfri, selvom de befinder sig i en zone, hvor undersøgelserne ikke er afsluttet i alle besætninger.

Vedr. beredskab fremsættes forslag om forskellige tekniske justeringer af beredskabernes karakter, og det foreslås at ændre kravet om generelle ajourføringer af planerne i medlemsstaterne fra at ske hvert femte år til hvert tredje år.

Gældende dansk ret

Mund- og klovsyge er omfattet af lov nr. 351 af 2. juni 1999 om sygdomme og infektioner hos dyr samt bekendtgørelse nr. 754 af 20. oktober 1998 om bekæmpelse af mund- og klovsyge.

Konsekvenser

En vedtagelse af direktivet skønnes at fremme beskyttelsesniveauet i Danmark.

En vedtagelse af forslaget vil ikke kræve lovændring, men kan implementeres ved ny bekendtgørelse.

Forslaget skønnes at ville få statsfinansielle konsekvenser, idet implementeringen af direktivet forudsætter et langt mere aktivt basis-beredskab i Fødevaredirektoratet herunder tilpasning og vedligeholdelse af beredskabsplanen for mund- og klovesyge og afholdelse af tidstro beredskabsøvelser, samt systematisk efteruddannelse af personale og øgede udgifter til laboratoriedrift. Merudgiften skønnes at beløbe sig til op til 8-10 mill. kr. årligt .

På baggrund af de beskrevne tilkendegivelser fra myndigheder i USA og Japan samt tilføjelsen i teksten, hvorefter samhandel med svinekød fra vaccinerede dyr forudsætter fastlæggelse af kriterier herfor, vurderes at eksportmarkedernes regionalisering af EU i tilfælde af udbrud vil blive gennemført på en måde, som ikke på afgørende måde vil ændre situationen for dansk eksport i forhold til de nugældende regler, og forslagets vedtagelse vurderes således ikke at have særlige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Høring

§2-udvalget er blevet hørt, og Landbrugsraadet har tilkendegivet, at elementerne om vaccinationsstrategi og sikring af tredjelands eksport er vigtigt. Endvidere anser Landbrugsraadet det for grundlæggende for tilslutning til forslaget, at princippet om regionalisering accepteres.

Da der er tale om et omfattende og meget teknisk forslag er der under § 2-udvalget nedsat en teknisk arbejdsgruppe sammen med erhvervet, der skal gennemgå forslaget.

Landbrugsraadet har tilkendegivet at kunne leve med tiltagene, hvis de to udestående problemer om beslutningen om gennemførelse af vaccinationer i udbrudssituationer og omsætning af vaccineret kød løses på tilfredsstillende vis.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 24. januar 2003, jf. aktuelt notat af 17. januar 2003. Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 4. april 2003, jf. aktuelt notat af 28. marts 2003.

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om røgromaer, som anvendes eller er bestemt til anvendelse i eller på fødevarer.

KOM dok. (2002) 400 endelig

Revideret genoptryk af grundnotat af 9. september 2002. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM dok. (2002) 400 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om røgromaer, som anvendes eller er bestemt til anvendelse i eller på fødevarer. Forslaget er oversendt til Rådet den 15. juli 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i traktatens artikel 95 og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i traktatens artikel 251.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget er fremsat i henhold til Rådets direktiv 88/388/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om aromaer, som må anvendes i levnedsmidler og om udgangsmaterialer til fremstilling af disse. I henhold til artikel 5, stk. 1, skal der vedtages passende bestemmelser vedrørende udgangsmaterialer, der anvendes til fremstilling af røgromaer eller reaktionsaromaer, samt de reaktions-betingelser, som de fremstilles under, og som anvendes i eller på fødevarer i fællesskabet.

Regler til sikring af menneskers sundhed og beskyttelse af forbrugernes interesse og til sikring af markedets enhed bør udformes på fællesskabsplan for at sikre et ensartet niveau. Det vurderes, at nærheds- og proportionalitetsprincippet er overholdt, samt at de i forordningen anvendte midler hertil er hensigtsmæssige.

Formål og indhold

Forslagets formål er at harmonisere reguleringen af røgromaer ved at udarbejde en positivliste over de primære røgromaprodukter, som danner basis for fremstilling af alle røgromaer, der anvendes i og på fødevarer. "Primære røgromaprodukter" er primære røgkondensater og primære tjærefraktioner. "Røgromaer" er dels primære røgromaprodukter, dels alle afledte produkter af primære røgromaprodukter.

Forslaget til forordning har til formål at sikre et højt niveau for beskyttelse af menneskers sundhed og beskyttelse af forbrugernes interesser for så vidt angår røgromaer til fødevarer samt at sikre markedets enhed, således at alle virksomheder får samme vilkår ved fremstilling, anvendelse og markedsføring af røgroma-produkter og afledte produkter. Røgromaer anvendes i dag bredt i fødevareproduktionen og ikke alene som erstatning for traditionel røgning.

I nærværende forslag til forordning for røgromaer er det kun primære røgkondensater og primære tjærefraktioner, som er sundhedsmæssigt vurderede og godkendte af Den Europæiske Fødevare-

sikkerhedsautoritet, og som kan beskrives med anvendelsesbetingelser, som må anvendes i og på fødevarer, som markedsføres i EU.

Forslaget skal sikre, at anvendelse af røgromaer i fødevarer ikke indebærer en sundhedsmæssig risiko for forbrugerne. Hvis evalueringen af et primært røgromaprodukt viser, at produktet ikke opfylder dette kriterium, skal det ikke kunne optages på en kommende positivliste over primære røgromaprodukter. Forslaget skal ligeledes sikre, at der fastsættes regler for, hvordan røgromaer kan spores i de produkter, de er tilsat. Forslaget skal regulere, hvordan primære røgromaprodukter fremstilles, herunder hvilke materialer man må anvende.

Forslaget indeholder bestemmelser om fremstilling af primære røgromaprodukter. Det fremgår bl.a. af bilagens overskrifter:

Bilag I: Liste over ubehandlet træ, der kan anvendes til at fremstille primære røgkondensater eller primære tjærefraktioner. Denne foreslås slettet, da træsorternes anvendelighed indgår i den samlede vurdering af det primære røgromaprodukt.

Bilag II: Betingelser for fremstilling af primære røgkondensater og primære tjærefraktioner

Bilag III: Oplysninger, der er nødvendige med henblik på den videnskabelige vurdering af primære røgkondensater og primære tjærefraktioner

De krav til dokumentation, der er listet i bilag III kan kortfattet beskrives således:

1. Detaljerede oplysninger om fremstillingsmetoderne og den videre behandling ved fremstilling af afledte røgromaer.
2. De komplekse primære røgromaprodukters kemiske sammensætning samt stabiliteten og variationsgraden af den del, der ikke kan identificeres, og som bør være mindst mulig, skal karakteriseres kvalitativt og kvantitativt, f.eks. med analysemetoder som chromatogrammer eller spektroskopiske data.
3. Angivelse af analysemetoder til identificering og karakterisering af primærproduktet og afledte røgromaer.
4. Oplysninger om hvor stor mængde, der er tænkt anvendt i eller på bestemte fødevarer eller fødevarekategorier.
5. Toksikologiske data på grundlag af Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidlers henstillinger i dens rapport om røgromaer af 25. juni 1993 eller seneste opdatering heraf.

Primære røgromaprodukter fremstilles af kondenseret røg ved forbrænding af træ. Røg har en kompleks kemisk sammensætning. Det har betydning, hvilken træsort der anvendes, og hvilken metode der anvendes til at frembringe røg.

Ifølge forslaget skal virksomheder fremlægge de data, som er nødvendige for den sundhedsmæssige vurdering.

Det anslås i forslaget, at antallet af primære røgromaprodukter, som skal vurderes, ikke er mere end 20. Det foreslås i forslaget, at godkendelserne udløber efter 10 år; de skal herefter revurderes på baggrund af den seneste viden.

Ud fra at der i dag findes mange røgromaer på markedet i EU og for at undgå urimelige vilkår for røgromaproducenterne, foreslås en tidsfrist på 18 måneder fra forordningens ikrafttræden, hvor der kan indgives ansøgninger for eksisterende og nye produkter til Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet. På baggrund af de indgivne ansøgninger fastsættes en liste over godkendte primære røgromaprodukter. Denne liste og ændringer hertil samt nødvendige ændringer af bilagene vedtages af Kommissionen efter en forskriftskomiteéprocedure, og skal herefter offentliggøres som første liste. Følsomme oplysninger skal behandles fortroligt, hvis ansøgeren anmoder herom. Det gælder dog ikke oplysninger af direkte relevans for vurderingen af produktets sikkerhed.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udvalg for miljø- og sundhedsanliggender og forbrugerpolitik afgav betænkning om forslaget den 24. april 2003. Parlamentets udtalelse i 1. læsning forventes den 5. juni 2003, hvorefter forslaget kan forventes vedtaget af Rådet som a-punkt. Forslag forventes således vedtaget i forbindelse med 1. læsning.

Gældende dansk ret

Bestemmelser om aromaer, herunder om røgromaer, er fastsat i bekendtgørelse nr. 791 af 29. august 1996 om aromaer m.m., der må anvendes til levnedsmidler. Efter de danske regler skal røgromaer godkendes på tilsvarende grundlag som foreslået i Kommissionens forordningsforslag.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes at medføre et højere beskyttelsesniveau i Danmark i takt med gennemførelsen af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets vurdering af de primære røgromaprodukter, fordi ensartet regulering af røgromaer vil medføre en ensartet kontrolmulighed og sporbarhed for fødevarer, der er produceret i andre stater.

Forslaget er et udkast til en forordning. Denne vil være umiddelbart gældende i alle medlemsstater, og de dele af ovennævnte bekendtgørelse, som berører røgromaer, vil derfor skulle ophæves.

Forslaget vil ikke have statsfinansielle konsekvenser, og det skønnes at få positive samfundsøkonomiske konsekvenser som følge af besparelser på produktion og kontrol.

Da den danske regulering af røgromaer allerede i dag svarer til forordningens intention for hele EU, vil danske virksomheder fremover sidestilles konkurrencemæssigt med andre virksomheder på markedet i EU. Både for fødevarer og myndigheder skønnes forslaget at give langt bedre muligheder for ensartet kontrol uden konkurrenceforvridning.

Høring

Forslaget har været sendt til høring i Det Rådgivende Fødevarerudvalg samt i henhold til fødevarerlovens § 6, stk. 1.

Mejeriforeningen og Danske Slagterier finder det positivt, at der etableres en fælles godkendelsesprocedure og en positivliste i EU, og forudser, at forslaget vil medføre både en reduceret risiko for forbrugernes sundhed og en forbedring af det indre markeds funktion. Derudover har Danske Slagterier bemærkninger til de danske mærkningskrav om, at produkter med indhold af røgroma ikke må benævnes "røgede". Danske Slagterier ønsker dette ændret.

Fødevarerindustrien finder, at en harmonisering af reguleringen af røgromaer, der anvendes i og på fødevarer, er en god idé, idet fødevarerindustrien er aldeles afhængig af, at de råvarer, ingredienser og tilsætningsstoffer vi anvender, er så sikre og sunde som overhovedet muligt.

Forbrugerrådet finder, at der er tale om et godt forslag. Man finder det særdeles positivt, at der endelig sker noget på området på europæisk plan og man kan give sin fulde støtte til forslaget - i særdeleshed forslaget om etablering af en positivliste over primære røgromaprodukter, der må anvendes som udgangspunkt for fremstilling af alle røgromaer, og når det gælder regler for sporbarhed. Forbrugerrådet anfører, at man er opmærksomme på, at forslaget ikke indeholder mærkningsbestemmelser, og bemærker hertil, at man finder det væsentligt, at der også etableres fælles regler for mærkning af røgromaer, der som minimum bør indeholde en tilkendegivelse af, at produktet indeholder "tilsat røgroma".

COOP Danmark A/S anfører i sit høringssvar, at man kan tiltræde forordningsforslaget som det foreligger i dag. Særligt bemærker man, at det er positivt, at der er fastlagt materialer og metoder til fremstilling af primære røgromaprodukter, og at der skal fastlægges og valideres analysemetoder samt et sporingsystem. Man anfører endvidere, at det er et rigtigt princip i relation til en højnelse af fødevarerens sikkerhed, at det er de primære røgromaprodukter, der skal gennem en vurderings- og godkendelsesfase med henblik på fastlæggelse af en positivliste.

Den danske virksomhed P. Brøste A/S, som er en af verdens få producenter af primære røgromaprodukter, har deltaget i det forberedende arbejde med forslaget til Kommissionens forordning. I Brøstes høringssvar gøres gældende, at Sammenslutningen af røgromaproducenterne (SFMA) længe har efterspurgt oprettelsen af en ekspertgruppe, som skal rådgive Kommissionen ved fastlæggelsen af de analysemetoder, der skal identificere og karakterisere de primære røgromaprodukter.

Til forslaget anfører Brøste en række kommentarer, bl.a. til specifikke ændringer af ordlyd, og anvisninger til præcisering af tidsrammer, f.eks. for offentliggørelse af vejledning til ansøgning, og forlængelse af perioden for autoritetens udtalelse om det primære røgromaprodukt. Brøste præciserer, at det er vigtigt, at alle udtalelser fra autoriteten og offentliggørelse af den første positivliste publiceres samlet (ansøgninger indsendt indenfor de første 18 måneder). Til spørgsmålet om sporbarhed af røgroma i hele fødevarerekæden ved hjælp af koder finder Brøste, at forslaget vil betyde, at fortrolighedsprincippet vil gå tabt, og at det vil skabe skævvridninger konkurrencemæssigt. Brøste peger på, at analytiske kemiske metoder må kunne diskuteres, f.eks. i en ekspertgruppe.

Endelig er Brøste uforstående overfor, at forslaget taler om både validerede analysemetoder og toksikologiske undersøgelser for den del af de primære røgaromprodukter, hvor den kemiske struktur ikke kendes præcis. I kommentaren anføres "Røgaromaer har en yderst kompleks sammensætning, og dette er netop årsagen til at man har valgt toksikologiske studier til at sikre den overordnede sikkerhed af denne type produkter overfor forbrugere."

Den Danske Dyrlægeforening, Horesta samt Landbrugsraadet på vegne af Dansk Erhvervsgartnerforening har meddelt, at man ingen bemærkninger har.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om sagen den 14. august 2002. Der er oversendt revideret grundnotat den 9. september 2002.

5. Forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs tiltrædelse af Codex Alimentarius-Kommissionen KOM dok. (2001) 287 endelig

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM dok. (2001) 287 af 30. maj 2001 fremsendt forslag om Det Europæiske Fællesskabs tiltrædelse af Codex Alimentarius-Kommissionen til Rådets afgørelse. Forslaget om tiltrædelse er fremsat som opfølgning af Rådets afgørelse af 21. december 1993, hvor Kommissionen fik bemyndigelse til at indlede forhandlinger om vilkårene for fællesskabets optagelse i Codex Alimentarius-Kommissionen¹.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37, 95, 133 og artikel 152, stk. 4, sammenholdt med artikel 300, stk. 3 første afsnit og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

¹ Codex Alimentarius er et selvstændigt organ under FAO/WHO, som har til formål at udarbejde globale standarder, guidelines mv. for levnedsmidler og levnedsmiddelproduktion med henblik på at sikre forsyning med sunde og sikre levnedsmidler og lette den globale samhandel hermed. Grundstammen i Codex-systemet er "the Commission", som er det beslutende organ, samt en række komitéer dækkende hver sit fagområde, dvs. tilsætningsstoffer og forurenninger, pesticidrester, mærkning mv. Commission holder møde hvert andet år, og komitéerne en gang årligt eller sjældnere. Efter WTO-aftalens indgåelse i 1995, indførtes der nye spilleregler for verdenshandelen. Inden for levnedsmiddelområdet skal der efterhånden ske en harmonisering af lovgivningen efter nærmere regler, som er beskrevet i SPS-aftalen (Agreement on Sanitary and Phytosanitary Measures). Medlemslandene skal så vidt muligt tilpasse deres lovgivning til internationale normer og standarder. Hvis landenes levnedsmiddelovgivning er i overensstemmelse med de normer, der er vedtaget i Codex Alimentarius, er lovgivningen pr. definition gældende som WTO-regler. Det har givet en helt ny status til Codex Alimentarius, som siden 1963 har udarbejdet vejledende, internationale normer på levnedsmiddelområdet. Den betydning, som Codex nu har fået, fordi Codex-normer i henhold til SPS-aftalen inden for WTO-systemet udgør en reference, som danner udgangspunkt for afgørelser vedr. eventuelle handelstvister, har givet anledning til debat om forholdene i Codex, bl.a. beslutningsprocedurene, og om fortolkningen af reglen i SPS-aftalen om "videnskabeligt begrundet sundhedsbeskyttelse". Codex-reglernes bestemmelser om, at det er frivilligt for medlemsstaterne helt eller delvist at tiltræde vedtagne Codex-regler udviskes betydeligt, idet WTO-aftalen knytter an til vedtagne Codex-regler, så snart disse er vedtaget, og tager ikke hensyn til, hvorvidt et land har meddelt accept af Codex-bestemmelsen.

Forslaget om fællesskabets tiltrædelse blev fremlagt til vedtagelse på mødet i Codex Alimentarius-Kommissionen i 2001. Der viste sig imidlertid ikke at være et beslutningsdygtigt antal medlemmer, hvorfor den endelige beslutning om fællesskabets tiltrædelse blev udskudt til næste møde i Codex Alimentarius-Kommissionen i juni 2003.

I den mellemliggende periode er det blevet præciseret, at der ved stemmeafgivningen kræves, at medlemsstaterne er til stede ved mødet, og at medlemsstaternes taleret ved møderne også eksisterer på harmoniserede områder.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Optagelse af EU i Codex Alimentarius-Kommissionen vil indebære, at fællesskabet, repræsenteret af formandskabet eller Kommissionen, på forskellige områder vil kunne optræde på hele fællesskabets vegne. Der fastlægges procedurer for koordination af den indsats, som Rådet eller Kommissionen, i samspil med medlemsstaterne, skal gennemføre i Codex Alimentarius. En samlet optræden er til fordel for fællesskabets interessevaretagelse og forslaget vurderes således at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Formålet med forslaget til Rådets afgørelse er, at Det Europæiske Fællesskab, ved at blive medlem af Codex Alimentarius-Kommissionen, vil blive i stand til at gøre sin kompetence gældende og medvirke ved udarbejdelse, forhandling og vedtagelse af standarder, retningslinier og henstillinger i Codex Alimentarius-Kommissionen og dennes underorganer, hvor en fælles indsats kan styrke fællesskabets interesser, hvad angår sundhed og god forretningsskik i samhandelen med fødevarer.

Siden januar 1995, hvor WTO-aftalerne og navnlig aftalen om anvendelsen af sundheds- og plante-sundhedsforanstaltninger (SPS-aftalen) og aftalen om tekniske handelshindringer (TBT-aftalen) trådte i kraft, har Codex Alimentarius-standarder fået stigende betydning på grund af henvisningen til Codex Alimentarius i WTO-aftalerne og den overensstemmelsesformodning, der tillægges nationale foranstaltninger, når de er baseret på standarder, som er vedtaget i Codex Alimentarius.

Codex Alimentarius-Kommissionen har anmodet om en præcisering af fællesskabets kompetencefordeling, og derfor indeholder forslaget en generel erklæring om udøvelse af kompetence i henhold til reglerne i Codex Alimentarius-Kommissionens forretningsorden. Kompetence-erklæringen beskriver på hvilke områder Fællesskabet henholdsvis medlemsstaterne har enekompetence, samt hvor der er tale om delt kompetence. Kompetence overgår til fællesskabet på områder, der er fuldt harmoniseret.

På områder, hvor noget er harmoniseret og andet ikke er harmoniseret, er der tale om delt kompetence. Forud for mødet vil der blive afgivet en kompetence-erklæring, således at det vil fremgå af dagsordenen, under hvilke punkter EU har kompetence, og hvor der er tale om delt kompetence. Det vil ligeledes fremgå af dagsordenen, hvor medlemsstaterne bevarer kompetencen, dvs på ikke-harmoniserede områder. Oplysningerne suppleres med kompetence til eventuel stemmeafgivning.

For så vidt angår procedure-spørgsmål bevarer medlemsstaterne kompetencen, herunder valg til styrende organer, formandsposter m.v. EU kan ikke vælges til formandsposter.

I forslaget er indeholdt en aftale mellem Rådet og Kommissionen om koordination af indsatsen i Codex Alimentarius-møder og en erklæring om udøvelse af stemmeret. I den aftalte arbejdsmodel er beskrevet den samordningsprocedure, der skal følges i forberedelserne af alle møder i Codex Alimentarius-Kommissionen og dennes underorganer, herunder arbejdsgrupper samt ved svar på skriftlige høringer. Erklæringen om stemmeret på Codex Alimentarius-møderne er opbygget efter velkendte EU-retlige principper, som indebærer, at kompetencen til at afgive stemme overgår til fællesskabet på harmoniserede områder. Medlemslandene har hver én stemme.

Det er nu afklaret, at Fællesskabet i tilfælde af afstemning kan afgive et stemmetal svarende til, hvilke medlemsstater der er til stede i mødet. Endvidere er det for så vidt angår taleretten præciseret, at medlemslandene også kan udtale sig for at støtte og/eller præcisere fællesskabets holdning på harmoniserede områder.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har den 12. december 2001 afgivet positiv udtalelse om forslaget.

Gældende dansk ret

Codex Alimentarius-bestemmelser er frivillige og implementeres ikke umiddelbart i dansk ret, men er af betydning for den løbende udformning af EU-ret og dansk ret.

Konsekvenser

Forslaget vedrører alene fællesskabets organisering af arbejdet i Codex Alimentarius og kan således ikke siges at have betydning for beskyttelsesniveauet i Danmark.

En vedtagelse af forslaget vil hverken have statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i Det Rådgivende Fødevarerudvalg.

Fødevarerindustrien støtter forslaget, da kompetence-erklæringen fint beskriver, hvordan kompetencen deles mellem Fællesskabet og medlemslandene. De finder de beskrevne samordningsprocedurer meget centrale. Det er væsentligt, at der såvel i forbindelse med afgivelse af høringssvar som erklæringer og stemmer ved Codex møder søges størst mulig grad af samordning, således at Fællesskabet fremstår som enig. Væsentligt er det særligt, at der er enighed om, at Fællesskabets politikker og tidligere fællesskabsholdninger ikke må drages i tvivl i tilfælde af anliggender med delt kompetence, hvor der ikke er opnået enighed. Endelig finder de det hensigtsmæssigt, at medlemslandene efter behørig samordning kan udtale sig for at støtte og/eller præcisere Fællesskabets holdning på harmoniserede områder, således at holdningen gives størst mulig vægt.

Landbrugets organisationer (Landbrugsrådet, Dansk Landbrug, Danske Slagterier og Mejeriforeningen) henviser til deres tidligere afgivne svar af 11. januar 2002, hvori de oplyser, at de ikke kan støtte Rådets forslag om, at EU som blok tiltræder Codex. De mener, at den nuværende repræsentation, hvor de enkelte EU-lande repræsenterer sig selv (har egen tale- og stemmeret), men hvor der naturligvis i udpræget grad sker en koordination landene imellem, fungerer tilfredsstillende og sikrer optimal indflydelse. Organisationerne finder endvidere, at den beskrevne kompetencefordeling ikke vil være gennemskuelig for ikke-EU-lande.

Fødevarerministeriet bemærker i den forbindelse, at høringssvaret ikke tager højde for den afklaring, der siden er tilvejebragt for så vidt angår tale- og stemmeretten.

Forbrugerrådet, SID og HORESTA har ingen bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om sagen den 11. marts 2003.

6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 999/2001 for så vidt angår udvidelse af perioden med overgangsforanstaltninger

KOM dok. (2003) 103

Revideret genoptryk af grundnotat af 1. april 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM dok. (2003) 103 endelig af 5. marts 2003 fremlagt forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001, for så vidt angår udvidelse af perioden med overgangsforanstaltninger (foranstaltninger vedr. BSE-bekæmpelse og vedr. handel med og import af bestemte levende dyr og animalske produkter indtil de pågældende landes BSE-status er bestemt). Grunden til forlængelsen er, at Kommissionen endnu ikke har afsluttet arbejdet med at opstille forslag til BSE-klassificering af EU-medlemslandene og tredjelandene. Forslaget er oversendt til Rådet den 5. marts 2003.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 152, stk 4, litra b og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i artikel 251.

Nærheds og proportionalitetsprincippet

Formålet med forslaget er at sikre uændret beskyttelse af folkesundheden, idet hidtidige overgangsforanstaltninger vedrørende fjernelse af SRM opretholdes i EU og over for tredjelande. Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Med forslaget sker der en forlængelse af den eksisterende overgangsperiode i artikel 23, der udløber 1. juli 2003, med yderligere to år, således at overgangsforanstaltninger kan anvendes indtil 1. juli 2005.

Med forordning 999/2001 (TSE-forordningen) indførtes nye regler for BSE-status (landekategorisering). BSE-status afgør, hvilken type foranstaltninger vedrørende BSE-bekæmpelse og vedrørende handel med og import af bestemte levende dyr og animalske produkter der skal anvendes. Forordningen indeholder bestemmelser omkring overgangsordninger, indtil BSE-status er fastlagt. Disse overgangsordninger vedtages ifølge forordningen for en periode på højst to år. Der har vist sig vanskeligheder med at gennemføre BSE-klassificering (tildeling af BSE-status) indenfor tidsrammen. På den baggrund foreslår Kommissionen en forlængelse af tidsrammen for overgangsordningerne på to år. Grunden til forlængelsen er, at Kommissionen endnu ikke har afsluttet arbejdet med at opstille forslag til BSE-klassificering af EU-medlemslandene og tredjelandene.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse i 1. læsning forventes vedtaget under mødeperioden 2.-5. juni 2003. Forslaget forventes vedtaget som a-punkt i Rådet, så snart Europa-Parlamentets udtalelse foreligger, idet det forventes, at Europa-Parlamentet godkender forslaget uden ændringsforslag.

Gældende dansk ret

TSE-området er reguleret ved Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser som senest ændret ved Kommissionens Forordning (EF) nr. 260/2003 af 12. februar 2003 for så vidt angår udryddelse af bovin spongiforme encephalopatiser hos får og geder samt regler for handel med levende får og geder og kvægembryoner.

Konsekvenser

Forlængelsen af overgangsforanstaltningerne sikrer et uændret beskyttelsesniveau, da overgangsforanstaltningerne vedrørende specificeret risikomateriale og slagtemetoder opretholdes indenfor EU og overfor tredjelande. Hvis overgangsforanstaltningerne ikke forlænges, vil det ikke være muligt at opretholde risikovurderingsforanstaltningerne.

Forslaget har ikke umiddelbart lovgivningsmæssige konsekvenser. Forordningerne er umiddelbart gældende i dansk ret. Som en konsekvens af vedtagelse af forslaget kan Kommissionen i samråd med medlemsstaterne foretage ændringer af bilagene til forordning nr. 999/2001. Sådanne ændringer kan det blive nødvendigt at implementere i dansk lovgivning i form af ændringer af bekendtgørelser.

En forlængelse af overgangsforanstaltningerne vil ikke i sig selv have statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Forslaget har været sendt til høring i § 2-udvalget og Det Rådgivende Fødevareudvalg. Landbrugsraadet har på vegne af landbrugets organisationer tilkendegivet, at man finder det klart utilfredsstillende, at Kommissionen ikke er færdig med at fastlægge BSE-status for landene, således at det ville være unødvendigt med fortsatte overgangsregler. Landbrugsraadet finder, at Kommissionen bør opfordres til hurtigt at afslutte BSE-klassificeringen, da den har betydning for anden lovgivning affødt af BSE-problematikken, herunder det midlertidige forbud mod anvendelse af kød- og benmel. Landbrugsraadet finder, at det videre arbejde med tilpasning af de midlertidige foranstaltninger for anvendelse af animalske biprodukter ikke bør afvente en længere proces med afklaring for alle lande, idet en tilpasning af reglerne bør kunne ske regionalt, når der kan dokumenteres den nødvendige sikkerhed. Coop Danmark har kunnet støtte forslaget om forlængelse af overgangsperioden.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om sagen den 1. april 2003.

7. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1255/97, hvad angår anvendelse af mellemstationer

KOM dok. (2002) 414 endelig

Revideret genoptryk af grundnotat af 23. august 2002. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM dok. (2002) 414 af 19. juli 2002 fremsat forslag om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1255/97, hvad angår anvendelse af mellemstationer. Forslaget er oversendt til Rådet den 19. juli 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets direktiv 91/628/EØF af 19. november 1991, art. 13, stk. 2, som senest ændret ved direktiv 95/29/EF. Forslaget kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden høring af Europa-parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Regeringen vurderer, at en prioritering på fællesskabsplan og en samordnet indsats er nødvendig for at sikre beskyttelsen af EU's dyresundhedsstatus. Forslaget vurderes således at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

I forbindelse med mund- og klovesyge epidemien i UK i 2001, blev visse udbrud af sygdommen sat i forbindelse med sammenblanding af dyr på en mellemstation. Undersøgelserne af disse udbrud viste, at både sundhedsforanstaltninger og forpligtelsen til at registrere flytninger af dyr var blevet tilsidesat. Anvendelsen af mellemstationer kan således indebære en risiko for dyresundheden, navnlig hvis mellemstationernes dyresundhedsmæssige standard ikke er tilfredsstillende.

Ved Kommissionens beslutning 2001/327/EF, senest ændret ved beslutning 2002/242/EF, blev anvendelsen af mellemstationer midlertidigt ophævet med henblik på at forebygge mulig spredning af mund- og klovesygeepidemien i EU. I EU-regi har man besluttet at disse forholdsregler bør erstattes med passende permanente foranstaltninger.

Forslagets formål er at forebygge mulig overførsel af smitsomme husdyrsygdomme ved dyrs ophold på mellemstationer. Dette sker gennem en skærpelse af sundhedskriterierne for mellemstationer.

- Myndigheder skal øjeblikkeligt underrettes om flytninger af dyr på mellemstationer.
- Kun dyr, der har certifikat for, at de er fra samme oprindelsesbesætning og som opfylder sundhedskravene for den kategori og art af dyr, som mellemstationen er godkendt til at modtage, må opholde sig på mellemstationen. Det skal yderligere certificeres, at dyrene som udgangspunkt har opholdt sig mindst 21 dage på afsenderbedriften inden de indsættes på en mellemstation.
- Mellemstationerne skal rengøres og desinficeres efter hver sending af dyr.
- Der indføres en sanitær pause på 24 timer mellem forskellige sendinger af dyr.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Rådets forordning nr. 1255/97 af 25. juni 1997 er umiddelbart gældende i dansk ret. Der er ingen dansk lovgivning derudover.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes at styrke beskyttelsesniveauet på Fællesskabsplan.

De ændringer, der foreslås gennemført har alene et dyresundhedsmæssigt sigte, men undersøgelser har vist, at der foruden smitterisikoen også er en velfærdsmæssig negativ effekt ved at læsse dyr af på en mellemstation på grund af den stresspåvirkning, dyrene alt andet lige er udsat for ved aflæsning, tilvænning til nye omgivelser og pålæsning til videre transport. Begrænset anvendelse af mellemstationer vurderes således at have en positiv dyrevelfærdsmæssig effekt.

Der findes ingen mellemstationer i Danmark. Forslaget har derfor ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

I §2-udvalget (landbrug) har Landbrugsraadet på vegne af Dansk Kvæg, herunder Kødbranchens Fællesråd, Landboforeningerne, Dansk Familielandbrug samt Danske Slagterier givet udtryk for støtte til, at de skærpede krav, der blev indført i forbindelse med udbruddet af mund- og klovsyge i EU, nu gøres permanente. Det anføres endvidere, at der er dyrevelfærdsmæssige problemer forbundet med anvendelse af mellemstationer. Det har således vist sig, at de fleste skader på dyr sker under af- og pålæsning. Derfor mener organisationerne, at der i stedet bør stilles krav til transportmidlet, således at det er muligt at lade dyrene hvile ombord. Desuden anfører organisationerne, at en harmonisering af sanktioner og kontrol på Fællesskabsplan er nødvendig. Endeligt finder organisationerne, at rengøring og desinfektion bør skulle godkendes af myndighederne, når man tager risikoen for smittespredning i betragtning.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om sagen den 23. august 2002.

8. Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/68/EØF med hensyn til styrkelse af kontrollen med transport af får og geder

KOM dok. (2002) 504 endelig

Revideret genoptryk af grundnotat af 15. oktober 2002. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2002) 504 af 12. september 2002 fremsat forslag om ændring af Rådets direktiv 91/68/EØF med hensyn til styrkelse af kontrollen med transport af får og geder. Forslaget er oversendt til Rådet den 12. september 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget er fremsat med henblik på at sikre en styrket, ensartet kontrol med handelen inden for Fællesskabet med får og geder. På den baggrund vurderes forslaget at opfylde nærheds- og proportionalitetsprincippet

Formål og indhold

I forbindelse med forekomsten af mund- og klovsyge i UK i 2001 bidrog især får til spredningen af sygdommen som følge af mangel på klare kliniske indikatorer kombineret med hyppige flytninger. For at styrke kontrollen med transport af og handel med får og geder blev specifikke beskyttelsesforanstaltninger derfor vedtaget med Kommissionens beslutning 2001/ 327/EF.

De dyresundhedsmæssige betingelser for handel med får og geder er fastlagt i Rådets Direktiv 91/68/EØF af 28. januar 1991. Da får og geder er udsat for den samme række sygdomme som kvæg og svin vil det være hensigtsmæssigt at anvende samme dyresundhedsmæssige normer for får og geder som for kvæg og svin.

Formålet med forslaget er at stramme kontrollen med handelen inden for Fællesskabet med får og geder og styrke de sundhedsmæssige garantier i overensstemmelse med direktiv 64/432/EØF, og bringe kravene hertil på linie med de krav som gælder for dyrearter som er modtagelige for samme sygdomme, og som opdrættes i et tilsvarende avlssystem.

Forslaget er en del af en pakke af lovgivningsmæssige tiltag fra Kommissionen med henblik på at forhindre spredning af alvorlige smitsomme sygdomme indenfor Fællesskabet.

Med forslaget foretages der mindre tilpasninger af gældende krav om, at får og geder, der skal transporteres, skal være identificerede og registrerede, at dyrene skal være inspicerede inden for 48 timer af en embedsdyrlæge og ikke have udvist kliniske tegn på sygdom, og at dyrene ikke har haft kontakt med besætninger, der har været omfattet af foranstaltninger eller restriktioner af sygdomsmæssige grunde. Desuden skal det sikres, at dyrene er født og opdrættet i EU eller importeret fra et tredjeland i overensstemmelse med EU regler.

Den væsentligste ændring ved forslaget er, at der ved al handel med får og geder kun må gå 6 dage mellem dyrene forlader oprindelsesbedriften, til de ankommer til bestemmelsesbedriften i en anden medlemsstat. Fristen kan efter omstændighederne forlænges, hvis der også indgår søtransport, og hvis der er ophold undervejs på mellemstation med hviletid. Transporten må kun foregå over et enkelt samlested i oprindelsesmedlemsstaten. Dyr til slagting kan undervejs kun anbringes i et enkelt samlested i en transitmedlemsstat.

Ved handel med får og geder til avl, opdræt og opfødning kræves, at dyrene skal have opholdt sig på oprindelsesbedriften i mindst 30 dage før forsendelsen eller siden fødslen, når dyrene er under 30 dage gamle. Desuden må der ikke være indsat dyr i oprindelsesbedriften i de seneste 21 dage før forsendelsen, ligesom klovbærende dyr fra tredjelande ikke må være indsat i de seneste 30 dage før forsendelsen. En undtagelse herfra vil være, hvis indsatte dyr bliver fuldstændig isoleret.

Udtalelser

Europa-Parlamentet godkendte forslaget den 17. december 2002 uden ændringer.

Gældende dansk ret

Rådets direktiv er implementeret i dansk lovgivning under bekendtgørelse nr. 953 af 24. november 1994 om samhandel indenfor den Europæiske Union med får og geder samt indførsel af får og geder fra tredjelande med ændringer.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes at styrke kontrollen med transport og handel med får og geder og dermed beskyttelsesniveauet på Fællesskabsplan.

En vedtagelse af forslaget vil betyde at bekendtgørelse nr. 953 af 24. november 1994 om samhandel inden for Den Europæiske Union med får og geder samt indførsel af får og geder fra tredjelande skal revideres.

Forslaget forventes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Forslaget har været sendt til høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrugsraadet har på vegne af medlemsorganisationerne kunnet støtte, at der sker en opstramning af omsætningsregler og af kontrollen med omsætning af får og geder som led i en bedre smittebeskyttelse. For så vidt angår forslaget til ny artikel 4a, påpeges det, at det ikke forekommer rimeligt, at den enkelte transport af dyr inden for EU kan vare helt op til seks dage.

Vedrørende forslaget til ny artikel 4b om en periode på 30 dage før viderehandel af dyr og en periode på 21/30 dage uden indsættelse af nye dyr i en besætning forud for en viderehandel, kan Landbrugsraadet støtte dette forudsat, at det drejer sig om handel mellem lande.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om sagen den 15. oktober 2002.